

דחלן ליבנתו פסק רביעי יבמות

בבתי הדין

בבתי הדין... דחלן ליבנתו פסק רביעי יבמות... (The text continues with a detailed halachic discussion regarding the laws of yibum and levirate marriage, including references to various authorities and legal scenarios.)

בבתי הדין... דחלן ליבנתו פסק רביעי יבמות... (The text continues with a detailed halachic discussion regarding the laws of yibum and levirate marriage, including references to various authorities and legal scenarios.)

בבתי הדין

דחלן ליבנתו פסק רביעי יבמות

בבתי הדין

בבתי הדין... דחלן ליבנתו פסק רביעי יבמות... (The text continues with a detailed halachic discussion regarding the laws of yibum and levirate marriage, including references to various authorities and legal scenarios.)

בבתי הדין... דחלן ליבנתו פסק רביעי יבמות... (The text continues with a detailed halachic discussion regarding the laws of yibum and levirate marriage, including references to various authorities and legal scenarios.)

ציוני הלכה

ה"ד קובץ ישיבה אגלה ע"י
 הרב מ"י קלמן פ"ד
 ושהיה כוס הכנסה ע"י מ"י
 קלמן פ"ד י"ד והוא ע"י מ"י
 כפיין ומהנה דה"ע ל"ד סוף
 מ"י ע"י והוא ע"י מ"י

מסורת הראב"ד

(ל"ד) ולפי הפסק סוהר
 בכתובים ע"י שם הכותבים מ"י
 ג הל' כ"ז והוא ע"י מ"י
 (י"ד) ע"י שם הפרישה מ"י א הל'
 א
 (י"ג) ע"י שם מ"י א הל' ת

אע"פ שאין תחלתו, כי אתא בסוף שבועה אצרכה בדיקה" ואטבלה, אלא הפסק
 טהרה קשיא. ונראה לי דודאי כן הוא דבתביעת נישואין לא בעינן הפסק
 טהרה. והמעם מפני שאינה ראית וראי אלא ספקי^ל, אי נמי קים להו לרבנן דרם
 חימוד דבר מועט. הוא וכמי שהפסיקה בטהרה דמיא^ל, אבל ראית וסת מרובה
 היא, ואם לא בדקה להפסק טהרה חיישינן שמא לא פסק הרם.]

כתבתי הענין הזה בזה השעך מפני ענין הספירה והכריקה. ולא כתבתי
 אותו בשער הפרישה, לפי שלא כתבתי לכתוב באותו השער אלא הפרישה
 שהארם צריך לפרוש מאשתו הנשואה לו, אבל זאת עדיין אינה אשתו, ואינו
 רשאי לכנסה לחופה עד שתטהר מפני מגעה^ל וקרוב ישיבתה אצלו, ושתייית
 כוס הכרכה^ל, ויחוד החופה שהוא דומה^ל לעליית המטה כי החופה יחוד הוא
 לביאה. מפני כך לא כתבתי אותה ושם והנחתיה עד כאן.

נשלם שער הספירה והכריקה
 שכחא למרי שמיא וארעא.

לנפש תדרשנו

כחוקי האמורא שרגליים לרבו אם כחו להדיע אי שתי חוקות.
 ועד אשר דתתם חשיב רוב נגד החוקות ועדיף מרגליים לרבו.
 כא. ושתיית כוס של ברכת. כן משמע ביחשלי ברכת פ"כ
 ה"ז יתני כלח אסורה לביתת כל שבועה ואסורה ליטול ממנו כוס
 של ברכה והגיה הג"א דברי ר"א. מיט דר"א אי אפשר שלא יצא
 דם נדה עם דם בתוליה. משמע ובראתה דם נדה לברע אסורה
 בכוס של ברכה ודיוה. ובמעם איסור זה. ע"י שער הפרישה מ"י
 א הל' ובהערות. והנה לדעת האחרות חיים ברעת רבנו, שאסור לה
 שאריות כוס ודיוה בפניו. נראה דמשום הכי אסור הכא. מיהו לדעת
 המאירי הכי ברעת רבנו שמתר לה שאריות כוס ודיוה. צ"ל שזה
 בכלל שיגור כוס. אע"פ שאין החזן אומר כלום. כיון שרענו שימסר
 הכוס לכלה כנהוג. וזה חידוש גדול. (מיהו צ"ע. ולפי זה עלה
 שאסור שיגור. כוס. מבואר בהשלמי, והרי רבנו לא מצא מקור
 לאיסור זה. ע"י שער הפרישה. ולפי שיטת האחרות חיים הכל נהיה
 דודי אין האיסור כאן משום שיגור הכוס. ומסתמת הפוסקים
 המתירים חופת נדה. משמע ולא ס"ל איסור זה. וצ"ע. ומיהו כד ימי
 המשתה מנהגו שאין החתן והכלה שותים מאותו הכוס. ובכה"ג אין
 חשש איסור כלל. האפשר שזה טעם המנהג.)

כב. ויחוד החופה שהנ"ל דומה וכן. לא פסקם איסור יחוד
 לכלה שפירסה נדה. (שער הפרישה מ"י א הל' כב) איסור רבנו את
 החופה. כיון שאין איסור יחוד הנ"ל. לדעת רבינו, אלא כלילה ולא
 בית. וכפי שמכח בשער הפרישה מ"י ג הל' א. ע"ע בזה בש' הפרישה
 מ"י א הערה מה. והנה עפ"י המבואר יש להבין את כוונת רבנו
 בהשגתו על הרמב"ם הל' איסור פ"א הל' יחופה דאיסורא היכי
 עבדיל. שאין כוונתו מטעם איסור יחוד (שהרי מותר להתיחד בינם
 לדעת רבנו) אלא משום הטעם המבואר הכא. (ודוק בכוונת ההשגת
 ברמב"ם - שנקל שצ"ל יחופה דאיסורא היכי עבדיל ועוד כלה
 שפירקה נדה אסור להתיחד עמה. ומיירי כמה שהיו מתיחדים כלילה.
 אבל חופה לא אסר מטעם יחוד.)

ית. אצרכה בדיקה. ע"י ט"ס (קצו ט"ק יח ו"ה מכל) שמרייק
 מדברי רבנו שאין האשה צריכה לתת רעתה למפידת נ' נקיים. ודלא
 ברעת המע"צ. ע"י ש.

יט. המסיקה טהרה דמיא. ע"י תורה ו. ומקשה על שיטת
 רבנו. ולפי זה גם לו נקיים לא בעיא בדיקה. ונראה דמליגי רבנו
 והרשב"א בגדר בדיקת נ' נקיים. ורעת הרשכ"א מבוארת בחידושי
 (נהו דף ה) ר"י נקיים הוא בכלל ההפסק טהרה דרם ויבות. ולכן
 משהו הרשב"א גורי בדיקת נ' נקיים לגדר בדיקת ההפסק טהרה.
 ולדעת רבנו צ"ל שו נקיים היו תנאי בטהרה מומת גוה"כ. ואין
 בדיקת הו' נקיים מענין בדיקת ההפסק טהרה כלל.

כ. חיישינן שמא. משמע שחוקה דמעיקרא של ראית דם אינה
 שבעת רין וראי. האפשר שהמקור לזה הוא גמ' נדה סה. שרוקא אם
 מצאה טמאה בתחילה ובסוף מחויקים את הימים האמצעיים בראיה
 וראית. אבל מצאה טמאה בתחילה ולא בסוף אין הימים האמצעיים
 אלא ספק. (מיהו לכא אין משם ראיה. וקאמי י"א ימי זיבה שאשה
 מסולקת מרמיט.) וצ"ע. הרי מבי"א דאם יש בראית דם נהו
 במעין פתוחו רין חוקה דמעיקרא. למה לא מהניא לקבוע רין וראי
 ע"פ מצאה טמאה בתחילה כלכך. הא"י אין בראית דם רין חוקה
 דמעיקרא. ברעת השב שמענתא. ש"ג מ"א. למה אמרינן בודאי
 ראיה אם מצאה טמאה בתחילה ובסוף. האפשר דר"ל דלעולם יש רין
 חוקה דמעיקרא לראית דם. אלא ורבנן איכא רגליים לרבו שלא
 ראיה. שהרי לא הדיגשה בדם כלל. ולכן אם מצאה טמאה בתחילה
 ולא בסוף הי ספק. מיהו כאשר מצאה טמאה גם בתחילה וגם בסוף יש
 שתי חוקות. חוקה דמעיקרא וגם חוקה השתא. ומהני לקבוע רין וראי
 אן נגד רגליים לרבו. (וע' מה שכתבנו בעין סברות הנ"ל
 בשער התמות מ"י א הערה לו. אלא ששם הגרן הוא ראיה ממשכת
 ללא הפסק כלל והכא הגרן הוא ראיה ממשכת כדרך הדואות אי
 שמשכית קצת באמצע. והנה שם כתבנו שאין חוקה דמעיקרא בהרי
 חוקה השתא אחר ע"י רגליים לרבו כנגרם. האפשר שהרין תלוי

כחט בשם רמב"ם (מס' נדה סי' קנב) נראה דמה שאנו אומרים שמה מחמת חמור רחמה פירוש מחמת חמור רחמה טיפס דם ולאו אדעתה אכל קודם שחננה לינשא לא חיישין לחמור ולפי"ו אם אומרת נרי לי וגם דקמי עלמי מוס המביעה ולא רחמי לא הינה נריה ו' נקיים אלא שבעל לא למר עכ"ל והנך רואה שסברא זו ממו לה אמוסא והיא דחיה מכל הפוסקים שהרי לא מילקו נכך והרא"ש כתב דחיישין שמה מראה בכל יום מהשפעה א' משמע שהיה ללא פני נלא ו' נקיים והרשב"א כתב שהיה להפילו דקיה עלמה בשעת הפביעה ומלוא טהורה נריה לישן ו' נקיים וכמו רבינו במלמח הקימן וזם כתמי דלינשא דמימרא דרנא הכי משמע הילכך אין לסמוך על דברי רמב"ם סה:

דמגי דיעבד כפעם אחת והשפא אחי שפיר הא דכחז רבינו "וכ"כ הרמב"ן" ועיין לקמן בטמון קנ"ו דין דיקה בשבעת ימי נקיים. וכמו מהרש"ל (בבאורו לטור) והאידנא נהגו להפסיק צוהרה אף לצמולה ונדקין כל שבעה נקיים עכ"ל מיהו דיעבד דחיי אפילו לא דיקה אלא פעם אחת מוך שבעה קני: וכתב הרשב"א לא שתבעה דינשא לאחר י"ב חודש וכו'. כלומר לא מפרש להני ו' נקיים מוס שבעה לינשא לאחר י"ב חודש הן ומלמ דעכשו מיד חיישין שמה מראה מחמת חמור אע"פ שלא כמנע לטופה

עד אשר י"ב חודש דהמימד הוא מיד בשעת הפביעה ולא ישנה עכשו שבעה נקיים ועולה והיא בחוקם שלא רחמה כלל שוב אינה נריה לישן שבעה נקיים בשעה שכתב לטופה אחר י"ב חודש וקאמר הרשב"א דפירוש זה טעות דהא פשיטא הוא דמה שחננה עכשו לינשא לאחר י"ב חודש דחמנה רמוק אינה חומדת כן אלא בעל כרחך דשיבת שבעה נקיים נריהם להיות סמוך לנישואין דאיכא סימור. אמ"כ כתב ויראה לי שמונין לה בשעה שמכניסין צרכי דהיינו מדי רמו שעי באסינתא פירוש שזרקין שערין נגינים לעשות שר לשבעת ימי המשפא ואמר וכו"ל צוה כלומר אם אין מנהג צניע לעשות בעלמך שר אז ממנה לה משעה שעושין שר נרי טהרה וטופה: וכתב המרדכי בשם מהר"ם שדקדק מפירוש רשב"ם היכא שדמו הנישואין אע"פ שנתן שבעה נקיים היא נריה לחזר ולישן שבעה נקיים כשימפשו וישלימו יחד ועתן לעשות הנישואין וכו' פירוש היכא שדמו הנישואין בתום ולא הכימו באוזה שעה על איזה זמן יהיו הנישואין אלא אמרו כשימפשו יחד לאחר שימפשו וישלימו אז יקבעו זמן לנישואין וכו' קאמר מהר"ם דחיישין קביעות הנישואין אינה מושגת להנך ו' נקיים הראשונים ב' אכל אם הדמיה דרבי משה

ב וכתב הרשב"א לא שתבעה דינשא לאחר י"ב חודש שזמנה רחוק וכו'. נמו"ה (שם קנ"ב ה. ואח"כ ו.) כתב כן וכמו הרב המגיד בפרק י"א (א"ת"ר ה"ט) וכו"נ מדברי הר"ן שכתב ב' דשטעות (ד: ד"ה מנשה) ו' ימים הללו מונין אופן משעה שהיא קוממת דעתה ומכירה עלמה לטופה אע"פ שלא נתקדשה עדיין והכי משמע בפרק י"ב הולך (ישמעל ל:):

ג כתב המרדכי בפרק ד' [ד] דשטעות (סי' משע) שהר"מ (יג) (פאר דום לט"י סי' קטו) דקדק מלשון רשב"ם שהיה עובדא דרבינא דבטמון דלס דמו הנישואין מחמת אלו קינה אע"פ שישה ו' נקיים נריה לחזר ולישן ו' נקיים כשימפשו וישלימו יחד ועתה לעשות הנישואין משום דכיון שדמו הנישואין לא מתקף אדעתה דהנך ו' נקיים וכמו מהר"ק בנדרים י"ד קנ"ע

דילמא לא חסקה אדעתה שמה נזכרת יפה בנדיקתה דמלמח שאינה יודעת קצב (א) שמשע דאין צריכין שיהיו אלו השבעה ימים טמוכים לחופה אבל המרדכי דהלכות נדה (דף של"א ע"ד) (שבועות סי' חס"ט) כתב [בשם] רשב"ם וזה לישון ואם טבלה קודם נישואיה ו' ימים או יותר אותה טבילה לא מהני כלל כי מה אנו חוששין אם טו ראתה קודם חופה טו או לאו אבל ו' ימים הטמוכים לבעילת מצוה שהוא ליל ראשון לחופה י"ן חוששין שמא ראתה דם ולא מהני טבילה דקודם בעילת מצוה כי צריכה לספור שבעה נקיים י"ן קודם החופה ואם לא פרישה

שמה בכל יום תראה מחמת חמור מ"מ לא מסתברא שיחמיר בה יותר מרואה וראית והרמב"ן מיקל יותר. וסבירא ליה דאפילו לכתחלה שגי בבדיקה אחת והא דכתב רבינו וכן כתב (הרמב"ם) טו [הרמב"ן] היינו י' שגם כן אינו מצריך הפסק טהרה. בית יוסף: (וכתב רש"ל ובבאור לטור) האידנא נהגין להפסיק בטהרה אף לכתחלה ונדקין כל שבעה נקיים. הגיה פירש רשב"ם דבעת שבעה נקיים סמוך לבעילת מצוה וכו"כ הוראין וכן כתב מורי כמ"ק י"א דומא שאם טבלה אחר שבעה נקיים ולא נבעלה צריכה לבדוק בכל יום עד שחבעל דלעולם משתבעה לינשא איכא לספקי ולמא חרא מחמת חמור עד שחבעל הלכך שבעה נקיים סמוך לבעילת מצוה בעינן. הגהות

ה' וכתב הרשב"א לא שתבעה דינשא וכו'. ר"ל שאין לומר שמה שחננה או מפסיק "מיד" טהרה ומספור שבעה נקיים ובבואר זמן הנישואין מהיה נמנה מלא כלום דממנה דמביעה כד עבדי. אכל אי לא פסקה מלמא טהרה ומלמא אחר ההפסקה שבעה נקיים הינה אפורה לבעלה אף אמר י"ב חודש עד שמתקוף או צוהרה ומספור שבעה נקיים וכמו שכתב לקמן סימן קנ"ו (אכל איש מו ללמדו דממלמא י"ב אינה נריה ספירא ו' נקיים דמאי נקיי"מ

שמה בכל יום תראה מחמת חמור מ"מ לא מסתברא שיחמיר בה יותר מרואה וראית והרמב"ן מיקל יותר. וסבירא ליה דאפילו לכתחלה שגי בבדיקה אחת והא דכתב רבינו וכן כתב (הרמב"ם) טו [הרמב"ן] היינו י' שגם כן אינו מצריך הפסק טהרה. בית יוסף: (וכתב רש"ל ובבאור לטור) האידנא נהגין להפסיק בטהרה אף לכתחלה ונדקין כל שבעה נקיים. הגיה פירש רשב"ם דבעת שבעה נקיים סמוך לבעילת מצוה וכו"כ הוראין וכן כתב מורי כמ"ק י"א דומא שאם טבלה אחר שבעה נקיים ולא נבעלה צריכה לבדוק בכל יום עד שחבעל דלעולם משתבעה לינשא איכא לספקי ולמא חרא מחמת חמור עד שחבעל הלכך שבעה נקיים סמוך לבעילת מצוה בעינן. הגהות

ח' וכתב הרשב"א לא שתבעה דינשא וכו'. ר"ל שאין לומר שמה שחננה או מפסיק "מיד" טהרה ומספור שבעה נקיים ובבואר זמן הנישואין מהיה נמנה מלא כלום דממנה דמביעה כד עבדי. אכל אי לא פסקה מלמא טהרה ומלמא אחר ההפסקה שבעה נקיים הינה אפורה לבעלה אף אמר י"ב חודש עד שמתקוף או צוהרה ומספור שבעה נקיים וכמו שכתב לקמן סימן קנ"ו (אכל איש מו ללמדו דממלמא י"ב אינה נריה ספירא ו' נקיים דמאי נקיי"מ

שמה בכל יום תראה מחמת חמור מ"מ לא מסתברא שיחמיר בה יותר מרואה וראית והרמב"ן מיקל יותר. וסבירא ליה דאפילו לכתחלה שגי בבדיקה אחת והא דכתב רבינו וכן כתב (הרמב"ם) טו [הרמב"ן] היינו י' שגם כן אינו מצריך הפסק טהרה. בית יוסף: (וכתב רש"ל ובבאור לטור) האידנא נהגין להפסיק בטהרה אף לכתחלה ונדקין כל שבעה נקיים. הגיה פירש רשב"ם דבעת שבעה נקיים סמוך לבעילת מצוה וכו"כ הוראין וכן כתב מורי כמ"ק י"א דומא שאם טבלה אחר שבעה נקיים ולא נבעלה צריכה לבדוק בכל יום עד שחבעל דלעולם משתבעה לינשא איכא לספקי ולמא חרא מחמת חמור עד שחבעל הלכך שבעה נקיים סמוך לבעילת מצוה בעינן. הגהות

ט' וכתב הרשב"א לא שתבעה דינשא וכו'. ר"ל שאין לומר שמה שחננה או מפסיק "מיד" טהרה ומספור שבעה נקיים ובבואר זמן הנישואין מהיה נמנה מלא כלום דממנה דמביעה כד עבדי. אכל אי לא פסקה מלמא טהרה ומלמא אחר ההפסקה שבעה נקיים הינה אפורה לבעלה אף אמר י"ב חודש עד שמתקוף או צוהרה ומספור שבעה נקיים וכמו שכתב לקמן סימן קנ"ו (אכל איש מו ללמדו דממלמא י"ב אינה נריה ספירא ו' נקיים דמאי נקיי"מ

שמה בכל יום תראה מחמת חמור מ"מ לא מסתברא שיחמיר בה יותר מרואה וראית והרמב"ן מיקל יותר. וסבירא ליה דאפילו לכתחלה שגי בבדיקה אחת והא דכתב רבינו וכן כתב (הרמב"ם) טו [הרמב"ן] היינו י' שגם כן אינו מצריך הפסק טהרה. בית יוסף: (וכתב רש"ל ובבאור לטור) האידנא נהגין להפסיק בטהרה אף לכתחלה ונדקין כל שבעה נקיים. הגיה פירש רשב"ם דבעת שבעה נקיים סמוך לבעילת מצוה וכו"כ הוראין וכן כתב מורי כמ"ק י"א דומא שאם טבלה אחר שבעה נקיים ולא נבעלה צריכה לבדוק בכל יום עד שחבעל דלעולם משתבעה לינשא איכא לספקי ולמא חרא מחמת חמור עד שחבעל הלכך שבעה נקיים סמוך לבעילת מצוה בעינן. הגהות

י' וכתב הרשב"א לא שתבעה דינשא וכו'. ר"ל שאין לומר שמה שחננה או מפסיק "מיד" טהרה ומספור שבעה נקיים ובבואר זמן הנישואין מהיה נמנה מלא כלום דממנה דמביעה כד עבדי. אכל אי לא פסקה מלמא טהרה ומלמא אחר ההפסקה שבעה נקיים הינה אפורה לבעלה אף אמר י"ב חודש עד שמתקוף או צוהרה ומספור שבעה נקיים וכמו שכתב לקמן סימן קנ"ו (אכל איש מו ללמדו דממלמא י"ב אינה נריה ספירא ו' נקיים דמאי נקיי"מ

שמה בכל יום תראה מחמת חמור מ"מ לא מסתברא שיחמיר בה יותר מרואה וראית והרמב"ן מיקל יותר. וסבירא ליה דאפילו לכתחלה שגי בבדיקה אחת והא דכתב רבינו וכן כתב (הרמב"ם) טו [הרמב"ן] היינו י' שגם כן אינו מצריך הפסק טהרה. בית יוסף: (וכתב רש"ל ובבאור לטור) האידנא נהגין להפסיק בטהרה אף לכתחלה ונדקין כל שבעה נקיים. הגיה פירש רשב"ם דבעת שבעה נקיים סמוך לבעילת מצוה וכו"כ הוראין וכן כתב מורי כמ"ק י"א דומא שאם טבלה אחר שבעה נקיים ולא נבעלה צריכה לבדוק בכל יום עד שחבעל דלעולם משתבעה לינשא איכא לספקי ולמא חרא מחמת חמור עד שחבעל הלכך שבעה נקיים סמוך לבעילת מצוה בעינן. הגהות

כ' וכתב הרשב"א לא שתבעה דינשא וכו'. ר"ל שאין לומר שמה שחננה או מפסיק "מיד" טהרה ומספור שבעה נקיים ובבואר זמן הנישואין מהיה נמנה מלא כלום דממנה דמביעה כד עבדי. אכל אי לא פסקה מלמא טהרה ומלמא אחר ההפסקה שבעה נקיים הינה אפורה לבעלה אף אמר י"ב חודש עד שמתקוף או צוהרה ומספור שבעה נקיים וכמו שכתב לקמן סימן קנ"ו (אכל איש מו ללמדו דממלמא י"ב אינה נריה ספירא ו' נקיים דמאי נקיי"מ

שמה בכל יום תראה מחמת חמור מ"מ לא מסתברא שיחמיר בה יותר מרואה וראית והרמב"ן מיקל יותר. וסבירא ליה דאפילו לכתחלה שגי בבדיקה אחת והא דכתב רבינו וכן כתב (הרמב"ם) טו [הרמב"ן] היינו י' שגם כן אינו מצריך הפסק טהרה. בית יוסף: (וכתב רש"ל ובבאור לטור) האידנא נהגין להפסיק בטהרה אף לכתחלה ונדקין כל שבעה נקיים. הגיה פירש רשב"ם דבעת שבעה נקיים סמוך לבעילת מצוה וכו"כ הוראין וכן כתב מורי כמ"ק י"א דומא שאם טבלה אחר שבעה נקיים ולא נבעלה צריכה לבדוק בכל יום עד שחבעל דלעולם משתבעה לינשא איכא לספקי ולמא חרא מחמת חמור עד שחבעל הלכך שבעה נקיים סמוך לבעילת מצוה בעינן. הגהות

היתה רגילה לראות אם בדיקה עצמה ג' פעמים ומצאה פהורה שוב אינה צריכה בדיקה, ואם אינה רגילה לראות רק לפרקים, אם הוא דרך קבע קובעת לה וסת כשאר אשה הרואה בוסת בין וסת שזה בין וסת דלוגין, ג' ואם אינה מצאה דם אחר כך כשבדקה עצמה רק מצאה קרמין קרמין כמו חול וחצץ ארום ומצא כזה גם כן במי רגליה, ובשעת וסתה או לפעמים אחרות רואה דם ממש כשאר נשים ואינה מצאת אותו החול בדם ראייתה רק אחר המלת מי רגליה הרי זו פהורה, ודאי אין זה דם ראייה אלא כמו חול ואבנים קטנים שדרך הולד כבוליא מחמת שום חולי או מכה עד כאן.

שמרגשת כאב עם יציאת מי רגליה, אבל אם אינה מרגשת כאב ובדקה עצמה אחר המלחה מי רגלים ומצאה דם ודאי פטאה, כיון שלא מצאה דם בתוך מי רגליה, אבל אם מצאה דם תוך מי רגליה וגם על העד שבדקה עצמה בו, יש אומרים שהיא פטאה שלא התירו רק דם שנמצא תוך מי רגליה שיצא עמהם, שאותו דאי ממקום מי רגלים בא ולא מן המקור ועל הדרכים שכתבתי למעלה, אבל מה שנמצא על העד הוא בא מן המקור ופטאה. ויש אומרים שגם כוון היא פהורה, שמה שנמצא על העד אינו רק מה שנשאר מחמצית הדם שיצא עם המי רגלים, ויש להחמיר. מיהו אינה צריכה לבדוק אחר זה, ואפילו אם

קצב דיני כלה הנכנסת לחופה וכו' ה' סעיפים.

שבימים שבנתיים מתעסקין עמה בחתונתה לא חיישין לתאוות חימוד כאלו הימים, אבל מכל מקום אין להרחיק הפבילה מן הבעילה יותר מזה, ואם לא תיבעל במצאי שבת יש לה לבדוק עצמה בכל יום עד בעילת מצוה. ודוקא לכתחילה, אבל בדיעבד אין להחמיר אם בדיקה פעם אחת בתוך י' ימים. וכל חתן ישאל לכלה קודם שיגיע בה אם שמרה ו' נקיים.

ג' ואם קבעו יום מנובל לחופה והבינו הכל לחופה ונודמן שגדחה הנשואין, אף על פי שכבר ישבה וספרה ו' נקיים כהלכתן, כשיחזור ויתפשו לחזור ולהבין לחופה יום אחר מנובל, צריכה לחזור ולישב ו' נקיים אחרים סמוך לזמן האחר, אף על פי שבדקה חמדי עצמה בימים שבנתיים, לא מהני לעשות החופה פתאום ולהיבעל עד שתחזור ותספור ו' נקיים כהלכתן כראשונים כמו שכתבתי למעלה. ונראה לי אפילו אם מתחלה כשדחו החופה מיום הראשון אחר שהבינו לה והתנו מיד וקבעו ליום אחר מיוחד ומנובל אפילו לא הרחיקה רק יום או יומים וכל שכן יותר, אפילו הכי צריכה לחזור ולישב ו' נקיים אחרים, שכיון שהסיתה דעתה מומן הראשון חזר החימוד להתעורר פעם שנית סמוך לזמן האחרון. ועוד נראה לי אפילו לא נדחה הזמן אלא נתחלף החתן, וכמעשה שהיה שהעמידו את החופה וסירב החתן ולא רצה ללכת לחופה מחמת שלא השלימו לו נדונייתו ובאו מתוך כך לריב וקמט, ובתוך כך אמרו לאתר שיקח הוא הנדוניא וילך תחת החופה מיד ונתרצה האחר, ואמרו הדבר לכלה ונתרצתה גם היא, ומיד באותה שעה הולכים לחופה והבניסום לאותה החופה המוכנת ועומדת היתה, והכלה כבר היא ישבה ו' נקיים והיתה מוכנת למבל באותה לילה לחתן הראשון. ואמרת שצריכה לחזור ולישב ו' נקיים אחרות לחתן זה, כי אמרתי נתחדש החתן נתחדש החימוד והימים הראשונים יפלו, ואין להם עסק לזה החתן וצריכה שבעה נקיים מחדש, נראה לי.

א' אמרו חז"ל נדה טו ע"א שכל אשה (קמנה) שתובעים אותה להנשא היא רואה מעט דם מחמת תאות החימוד ואינה מרגשת, לפיכך אמרו כל אשה הנתבעת להנשא ונתפייסה צריכה לישב שבעה נקיים בין גדולה בין קמנה, ואפילו בדיקה עצמה בשעת תביעה ומצאה עצמה פהורה, חיישין שמא מחמת חימוד ראתה מפת דם כחודל שלא הרגישה בו ונאבד. ומונה הו' נקיים ממחרת יום התביעה, שאין יום התביעה מן המנין שהרי מחזקין לה ברואה היום והיא צריכה שבעה ימים שלימים נקיים, כמו שנתבאר מעמא לעיל נ"י קפ"ג שנהגין הנשים עכשיו לחוש לחומרא דרבי וירא להחזיקם כולן כדן וזה גדולה, ואם היו יום תביעה מן המניין לא היו שלימים. ומיהו הקילו בו כיון שאינה ודאי רואה ממש ואמרו שאינה צריכה הפסק בפהרה, שאף על פי שלא בדיקה כיום התביעה להפסיק בפהרה אמרינן ודאי הפסיקה כי לא ראתה רק מעט ומונה מיום המחרת שבעה נקיים, אבל בדיקה בתוך השבעה צריכה בכל יום, ובכל יום חיישין שמא תראה, שכל שהיא יותר קרובה לזמן החופה לכה יותר הומה ומשתאה ותריר חיישין שמא תראה מחמת חימוד, מיהו בדיעבד אם לא בדיקה עצמה רק פעם אחת תוך ה' סני וטובלת בליל שמיני ופהורה א.

ב' ושבעה ימים נקיים הללו שאמרנו מעת שתבעוה לינשא, אין הכוונה לומר משעה הראשונה שנעשו השידוכין או אפילו הקדושין ולא נישאת לחופה אף על פי שהוא רחוק מזמן הנשואין, שאין די לה בכך אלא כל שמתקרב לזמן החופה לכה יותר הומה, לפיכך צריכין להיות אלו ו' נקיים משעה שהיא סמכת בדעתה שתנשא כדאי ומבינה עצמה לחופה, שאו הוא מתחיל החימוד אף על פי שלא נתקדשה עדיין. אך יש לסמוך הפבילה סמוך לבעילת מצוה בכל מה שיוכלו, שלא תראה מחמת חימוד בין הפבילה והבעילה, ומנהיגו עכשיו למבול הכלה בליל ד' אעפ"י שלא תיבעל קודם מצאי שבת, שכיון

הגהות מוהר"א אזולאי

שאין אנו בקיאים כמראות הדמים, אין היתר זה מצד המראה אלא מצד עצם הדברים שהם מובדלים ונתחלקים.

אן דלא מחמירין בה בדיעבד טפי מנדה ודאית.

ג' הלשון צריך חיקוק וכצ"ל, אשה שיוצא ממנה חצץ ארום עם מי רגליה וגם לאחר ההשתנה מוצאה ממנו על ידי בדיקה פהורה, שהדבר מפורסם לזופאים שאותם עצמים כמין חצץ נולדים בכליות ואינם יוצאים עם דם הנדות, לכן תולין בכאב הכליות שיש לה אעפ"י

גרוה דאפי' כיפא דתו גישולין מסוך שלא
 כיו יפלין להפטר בכך דחויא ויחול ביה אפי'
 כיו אי בדיק עמיה בימי שנתים סני ולא
 כפי שבעה נקיים אחים דמאד שדוקה עמיה
 כיו חוין דלא מחישה ויבא דמאד אבין' ו'
 נקיים כגראשויס . והביא דמדי' בש מהר"ם
 בנימין כגראשויס הכלה ולא בדיק עמיה בימים
 בנימין אל כל ביח' דנדוקה אינה לדינה לבעיה
 נקיים . והבן זה חס הכלל אע יוכל להחיש
 כי אך יעלה על הדעת שהבדיקה לא תהי' .
 ונס לטון במרדכי כפי משמע שהי' כהן וביח'
 בכמה ולא אמר' ו' נקיים ובי' משמע דבשכחה
 ולא שמר' מיירי הא חס לא שכחה ובמרה לא
 חזר'ין לא סתם דתעמ' ולא יבנה דתעמ' גם
 בסוף דבריו מיס' המרדכי כואל' דתו גישולין
 לו אינה חשבת לבכ' ו' נקיים כלומר כיו דתו
 כגישולין נחלשה וחינה חושבת לבעיה נקיים
 הראשויס שפדיה כבר לשמור ולבדוק עוד
 בימים שנתים דודאי נמרה בלבה שיה' ימים
 ראשונים יעלו מלאך שגראשויס מן גישולין ומ"ם
 משמע כיכל' דלא נחלשה ובדוקה עמיה בימים
 כנכסיה' לוס דין גיש' ומדע דמהר"ם
 מיירי בדיק בדיק בימים שנתים דלי שדוקה
 דדינה דפס' דדאי כוח שנתו של רב מביח'
 לא בדיק כלל מחמת' ליה ובי' לא סבר לה מר
 ללא דרכה דמאד חשבויה ונמתייה לדינה לישב
 שבעה נקיים והבי' לו לימוד דמאד רבא גנדולה
 בקפנה מ' אמר' כפי מדברי המקב' והמלך
 נאמ' שכתו של רב מביח' לא בדיק כלל .
 דאי' לא הקשה מיירי כיון שיבנה ו' נקיים וגם
 לא סיי' לו למלך לחלק בין גדולה לקטנה דמהברי'
 רבא לין מוכח כלל לחלק בין יבנה דעמיה ללא
 יסבה דעמיה ולכל שגראשויס שהביאו הפוסקים
 משמע שרב מביח' לא היה ידע מלחמ' דרכה
 דמאד בין גדולה בין קטנה ומדלא ידע מביחיה
 ליכ' שבעה נקיים עמיה דשפוח' הוא ולא יבנה
 שבעה נקיים ולא בדיק . ואם כן חס אימ'ן
 דמהר"ם מיירי שדוקה בימים שנתים אימ'ן
 מביח' לאויס משדור' דדינה דמיירי שאל' בדיק
 חלף דדאי על כדמ' מהר"ם לא דבר חלף כפלה
 בדיק חלף כשדוקה בימים שנתים פשוט הוא

דמאד כהן שבעה נקיים דמי' לה שבעה נקיים הראשויס חלף כהר"ב
 לשת' כמחין דלא קומ' כיון שיבנה כבר ו'
 נקיים טוס לן להחיל דמי' לא בדיק טוס כלל
 ודעתה דהביח' . לכן הולך ליון טוס לאיסור'
 דכיו דתו גישולין לא מסק' דתעמ' דמק'
 שבעה נקיים ובי' . שור ביח' רחיה מלמין לדינה
 לחזר ולישב שבעה נקיים כשישפשו ויגלימו
 יחד דעתן לבעום גישולין ומדקדוק' כשישפשו
 ויביטו ובי' ע"כ . דקדוק' זה אמת הוא ולא
 כאשר הבין מהר"ם ז"ל חלף כפי פירושו שנידך
 להחיל חלו שבעה נקיים אחים מיום שנתפשו .
 והשיעור' שבעה ימים נקיים מיום שנתפשו
 טובלת מיד ואפילו לא בדיק' עמיה חלף פס'
 דמת בין בחילוק' בין בסופן ולשוק' שלא חלמ'
 וממז' כפי שבע' יומ' אחרים מוקיים שנתים
 כלא בדיק עמיה בימים שנתים פדוק עמיה
 כיום שנתפשו שברי' הבדיקה כפי פסס' חת'
 ככל שבעה יומ' בחילוק' או בסופן . ומק'ל'
 דלא ביח' כפי כיון דלא בדיק עמיה בימים
 שנתים . ופסח' דמאד דלא זמן שלא נשפשו
 לשפוט גישולין לא מסק' דתעמ' ולא ביח'
 הנשפוט ולא לדינה כיון שלא בדיקה לבעיה
 שנתים . חלף אי דבריה כיון שור' חלף כיוס
 נקיים אחים ככל כפרד'ס' . שור כהן כרב'
 ז'ל ובעמיה לפי כהנה' לפי' ולא דמי לשאר'
 כפרד'ס' ובי' חלף דמחזיר' מחמת' ובי' שור' חלף
 למיח' טוס . גם זה איש מחזר' לחוש בלשה
 או יוס' מנלשה דואל' דחיל' דרב זה לא חלף
 לא כפלה' ולא כשם פוסק' ואודרה' כרי' כהר"ב ז'
 כמאד הביח' שהנלמ' דבריו לפי' כהן כהר"ב
 דמשה' או אינה לדינה בדיקה כל שבעה נקיים
 והפלי' פסס' אמת ולא דמי לשאר' דואל' דחיל'
 דמתייע' פסח' ולדינה לכל הפסח' לבדוק פסס'
 חת' . והרמב"ן ז"ל סבר דלשה' או אפי' לכתחילה
 לא כפי בדיק' רק פסס' אמת לכל ו' מהר"ם
 בלשה' דואל' דחיל' לכתחילה לבדוק ככל
 יוס' חמדי' פועמ' כן כהן כרב' כ"י כשם כהרמב"ן
 דמדה' כהר"ם בלשה' או שכתב' דכדיעבד כפי
 אפי' לא בדיק חלף פסס' אמת ככל ו' ימים
 מביח' דלא כדמיה' מדחיל' דחיל' . כיו' לך דעת'

כל הפוסקים חלף להתמיד בלשה' או כ"י נקיים
 שיה' יוס' מלשה' דואל' דחיל' חס' ולא כדברי'
 מהר"ם ז"ל . ופשוט הוא שדבר' מהר"ם ז"ל
 כזה איש נכסיו' חלף אפי' כפי ידו דתו
 גישולין מתמ' המזוה' ויחול' כזה ידע' להחמיר
 דבריו מהר"ם ז"ל מור' דמאד דלא דתו גישולין
 כדמ"ל ז"ל כיוח' דבריו למסק' הלכה ככ"י
 ע"כ . חלף מ"ם כד"ל לא מתמיד' חס' בדיקה
 עמיה בימים שנתים שור' דחיל' אינה לדינה ו'
 נקיים אחים חלף אפי' חס' לא בדיק עמיה
 בימים שנתים חס' לא סברו עליה' ו' ימים
 כלא בדיקה' או נמי אינה לדינה לבעיה לביס'
 אחים חלף ככפי' כמלכה' . ואפי' מהר"ם
 מהר"ם ז"ל מור' דמאד דלא דתו גישולין
 חלף שמתמ' אינה לונס' נחשב' כדבר' דחיל' לא
 נחלשה' מן שבעה נקיים כגראשויס וכתב' דמאד
 שיח' חתן אחר יוס' או יומ' ודמ' אפס'
 ורבה' דעמיה שמה' נקיי' ובלא' כהן לדי' חש'
 דס' חמוד' לפיכך לא לדינה' ו' נקיים אחים' .
 דבר' כן' בנימין אהרין כ"ל אבר'ם מליך' ז"ל :

(16)

שלא נתבטלה שאלתו כי כתיבתו כן צריך לפירושו וכן כתב הטור ח"ל ואם אין בהן קטן או גדול ששכל מפרשו שתי חלות אחת לאור ואין לה שיעור ואחת לכתו ויש לה שיעור ומותרת אפילו לזכים ולזכות וגו' וילדות ואינה אסורה אלא לזדים ע"כ. ודברי טעם הם ועיקר וכן המנהג. והנראה לע"כ כתבתי:

פימן תתמה (תכב)

שאלת ממי על ראובן שבא על אשה פטויה ונתעברה ממנו ועשה כן לגנבה אם צריכה למנות י' ימים נקיים משעת התביעה או לא:

תשובה הדין ברור וצריכה למנות דאי מפני שהיא מעוברת לא גרעה מקטנה שלא תגיעה לראות וצריכה להמתין. והו' דכמה מעוברות רואות רס. ואם מפני שכבר היא רגילה בו אדוברה מהאי טעמא הישינן שבא תראה רס הימנר כיון שהיא מכירתו מהדהות בו וקדוב הדבר שחורא רס הילכך חמנה י' נקיים כשאני נשים שתבטעו לייסאו וזו אינה צריכה לפנים כלל. והנראה לע"כ כתבתי: **ל**

פימן תתמו (תכד)

מגשה כאלמון שנשא אלמנה ערב שבת והרינו י' ברכות בסעודה מקצת אמרו משום רשבה הרי פנים חדשות ומקצת אמרו כיון שעדיין לא אכלו מקרי סעודה ראשונה פנים חדשות:

תשובה שיהיה לא הנכונו להלכה ואלמון נתחלף להם בבחור ח"ל הרא"ש ז"ל י"ם סעודה קמייחא כראמריין בפסחים יבא קמא לא חלישו לי בהלכה דהיינו סעודה קמייחא ומיהו אם לא אכלו עד הלילה מברכין משום דלא גרע מפנים חדשות כיון דאכתי לא אכלי בני החופה ע"כ. ואפשר דמהכא למוד גם אלמון שנשא אלמנה ולא היה דהתם איירי בבחור שיש לו ימים הרכה אלא שביים ראשון מברכין י' ברכות וכשאר הימים ברכה אחת ולפיכך אם באו פנים חדשות או שנכנס השבת או שנשא סמוך ללילה ולא אכלו עד הלילה מברכין

צ"ק

לפניה אטור ע"כ ומשפט שם מן השמות המיוחדים אלא להלכה את הכניזן לית לן בה וכן הו"ד שכתב א"ל אלה שחם כניזן לשם. ומי"ם טוב להזהר גם מזה. והנראה לע"כ כתבתי:

פימן תתמו (תכב)

שאלת ממי על חלה חוצה לארץ אם מפורש שהיא אחת לאור ואחת לכתו או אחת ואחת מהם:

תשובה מנהג אבותינו להפריש אחת לאור ואפי' רק קטן שלא יצאה עליו טומאה מנופו או קטנה ולא ואחת נדה או כהן גדול ששכל לקרוי או ישיבת זכור כהן המביים ז"ל פוק ה' מי"ם אין תבטעו להמתין כלל בזמן הזה לטובל ואין מדרקוקין מ"הא בעל קיר או יכ' לפיכך לוח אחת לכתו וזוהי גדול אי אפשר שכולם טמאים הם. ולוח אחת לכתו קטן או קטנה צריך לעמוד עליו בשעת הלילה שלא יחזיר ממנה וישלך אותה ויברוא קיר הקלה שהיה היא אסורה לזדים ומהו הטעם כי להיתנה עד שידעמן להם כהן קטן ויעמוד עליו תשינן שמה בין כך ובין כך יבואו ליד הקלה וי"ם נהנו שלא להפריש אלא חלה האור לכד ואי עשה שמה חשבתה חרות חלה הי' הנשים היתרה ע"ה ובהלכה וההלכה הני' ולא ראינו שנשתכחה חלה חלה מזה ומהו אבותינו חתה היא. וכיון עולה ז"ל אינה אלא מדרבנן הקילו בה ועשו כהן נאילו אין שם כהן קטן ולא כהן טהור. את היתר נאילו אין שם כהן קטן צריך להפריש תוסבתי לקיים המנהג. אבל מן הדין צריך להפריש גם אחת לכתו טהור ואחת לאור לצאת ידי המצוות וצריך לדקוק שלא יכא בה ליד הקלה. וכן אמרו ז"ל כיון שאין חלה נאכלת בארץ אלא גם כשאר המקומות אין צריך להפריש אלא קחו ולשרפו. ואפשר שעל זה סמכו אבותינו ע"ם טעם שכתבתי למעלה. ואם אין שם כהן קטן או גדול ששכל לקרוי הוי' ה מפורש שחי חלות והוא איהו אחת לאור ואחת לכל כהן אפילו שיאחזה חלו וטומאה מנופו שלא תשחכה חורת חלה וכן ע"ה המביים ז"ל בפירוש המשניות בהראי ואפי'

תשובה מנהג אבותינו להפריש אחת לאור ואפי' רק קטן שלא יצאה עליו טומאה מנופו או קטנה ולא ואחת נדה או כהן גדול ששכל לקרוי או ישיבת זכור כהן המביים ז"ל פוק ה' מי"ם אין תבטעו להמתין כלל בזמן הזה לטובל ואין מדרקוקין מ"הא בעל קיר או יכ' לפיכך לוח אחת לכתו וזוהי גדול אי אפשר שכולם טמאים הם. ולוח אחת לכתו קטן או קטנה צריך לעמוד עליו בשעת הלילה שלא יחזיר ממנה וישלך אותה ויברוא קיר הקלה שהיה היא אסורה לזדים ומהו הטעם כי להיתנה עד שידעמן להם כהן קטן ויעמוד עליו תשינן שמה בין כך ובין כך יבואו ליד הקלה וי"ם נהנו שלא להפריש אלא חלה האור לכד ואי עשה שמה חשבתה חרות חלה הי' הנשים היתרה ע"ה ובהלכה וההלכה הני' ולא ראינו שנשתכחה חלה חלה מזה ומהו אבותינו חתה היא. וכיון עולה ז"ל אינה אלא מדרבנן הקילו בה ועשו כהן נאילו אין שם כהן קטן ולא כהן טהור. את היתר נאילו אין שם כהן קטן צריך להפריש תוסבתי לקיים המנהג. אבל מן הדין צריך להפריש גם אחת לכתו טהור ואחת לאור לצאת ידי המצוות וצריך לדקוק שלא יכא בה ליד הקלה. וכן אמרו ז"ל כיון שאין חלה נאכלת בארץ אלא גם כשאר המקומות אין צריך להפריש אלא קחו ולשרפו. ואפשר שעל זה סמכו אבותינו ע"ם טעם שכתבתי למעלה. ואם אין שם כהן קטן או גדול ששכל לקרוי הוי' ה מפורש שחי חלות והוא איהו אחת לאור ואחת לכל כהן אפילו שיאחזה חלו וטומאה מנופו שלא תשחכה חורת חלה וכן ע"ה המביים ז"ל בפירוש המשניות בהראי ואפי'

תשובה מנהג אבותינו להפריש אחת לאור ואפי' רק קטן שלא יצאה עליו טומאה מנופו או קטנה ולא ואחת נדה או כהן גדול ששכל לקרוי או ישיבת זכור כהן המביים ז"ל פוק ה' מי"ם אין תבטעו להמתין כלל בזמן הזה לטובל ואין מדרקוקין מ"הא בעל קיר או יכ' לפיכך לוח אחת לכתו וזוהי גדול אי אפשר שכולם טמאים הם. ולוח אחת לכתו קטן או קטנה צריך לעמוד עליו בשעת הלילה שלא יחזיר ממנה וישלך אותה ויברוא קיר הקלה שהיה היא אסורה לזדים ומהו הטעם כי להיתנה עד שידעמן להם כהן קטן ויעמוד עליו תשינן שמה בין כך ובין כך יבואו ליד הקלה וי"ם נהנו שלא להפריש אלא חלה האור לכד ואי עשה שמה חשבתה חרות חלה הי' הנשים היתרה ע"ה ובהלכה וההלכה הני' ולא ראינו שנשתכחה חלה חלה מזה ומהו אבותינו חתה היא. וכיון עולה ז"ל אינה אלא מדרבנן הקילו בה ועשו כהן נאילו אין שם כהן קטן ולא כהן טהור. את היתר נאילו אין שם כהן קטן צריך להפריש תוסבתי לקיים המנהג. אבל מן הדין צריך להפריש גם אחת לכתו טהור ואחת לאור לצאת ידי המצוות וצריך לדקוק שלא יכא בה ליד הקלה. וכן אמרו ז"ל כיון שאין חלה נאכלת בארץ אלא גם כשאר המקומות אין צריך להפריש אלא קחו ולשרפו. ואפשר שעל זה סמכו אבותינו ע"ם טעם שכתבתי למעלה. ואם אין שם כהן קטן או גדול ששכל לקרוי הוי' ה מפורש שחי חלות והוא איהו אחת לאור ואחת לכל כהן אפילו שיאחזה חלו וטומאה מנופו שלא תשחכה חורת חלה וכן ע"ה המביים ז"ל בפירוש המשניות בהראי ואפי'

גדול מזה שהרי אם לא קיים דבר ונמצא שאינו מאמין בשם כ"ס שכל אמו לו כמו שאמרו מאמנים בשם יחברך תאמין שאנשה לך רבי פלוני הוי' כאלו אמר באמונת השם שאנשה רבי פלוני והוי' אם חוצה לומר רלאו שכתבה נזכר פלוני. ואפי' מידת ופסקו רוב הפוסקים ידועת שכתבה כשבעת רגוליה מזה ואיני בשם רביא ז"ל כאתה שאפי' כן יעורר ה' ליראייו החתונה הוא שאקיים אל התנאים והשיב שכתבה בשם ישו כהן ואפי' שלא אמר שם בלא שכתבה. או הלכך אם לא קיים כדאמרינן מארי כולא שכתבה. או הלכך אם לא קיים הכתובה יש בו מקטני ואינו עושה ויש בו חולל ויש בו הכתובה ויש בו מבייה חתונה וראה אני לכך אתה בדין לקיים הכתובה ולא/נר מזה הן ולא לא וימנר ושמאל ומבטא וראוה) מפתח מפרשים דאפילו בלא הכתובה שם וכינוי מתחייב וי"ש בבי"ר דאכא שם משי:

ולענין אשר שאלת דק"ל כנתיב אסורין כיהי כנתיב מותרין הרי שהיו כנתיב העצם כנתיב דאמר מקרבנא כמותרנא משכבנא מאי הוי שכולת או לא:

תשובה ברור שהוא שכתבה והיינו דשקל וטרי מלמדת הי"ד כנתיב כנתיב אכיעא לוח כרי מפתחנא וכרי וקשיא כיון דקיי"ל כבייה אמאי שקיל וטרי מלמדת אילינא דבייש ואלא מאי אתי לך למימר דמכבייא לך נמי אי אמר מקנמנא מפתחנא העצם וקמבייא לך נמי אי אמר מקנמנא מפתחנא וכרי שחולקי' אותה כמותרת לבייה נמי אם אמר מקרבנא מותרנא משכבנא משכבנא חלוקה אורחיה כנתיב העצם וסליק כתיקינ' ומשום דאיירי לעיל כנתיב כנתיב כבייה. שקיל וטרי וכי' אלקיה' ומדבייש' ושפע לבייה. חולקך מותרנא מקרבנא מותרנא משכבנא הוי' אלך אסורין אפילו לבייה דעריפי' מפתחנא ומידת. והוי' דהעי שאפי"ס שכתבה שהנשבע כאללה הוי' שכתבה לענין חרות חייב לא הוי' כמכרי' את השם שאם הכיניו לכטלה חייב נזרי דקרקתי' כן מלשון המביים ז"ל שכתב פוק בתרא דשבעתה ח"ל ולא שכתבה לשם בלבד הוא אסורה אלא אפילו להחייב שם מן השמות המיוחדים

תשובה ברור שהוא שכתבה והיינו דשקל וטרי מלמדת הי"ד כנתיב כנתיב אכיעא לוח כרי מפתחנא וכרי וקשיא כיון דקיי"ל כבייה אמאי שקיל וטרי מלמדת אילינא דבייש ואלא מאי אתי לך למימר דמכבייא לך נמי אי אמר מקנמנא מפתחנא העצם וקמבייא לך נמי אי אמר מקנמנא מפתחנא וכרי שחולקי' אותה כמותרת לבייה נמי אם אמר מקרבנא מותרנא משכבנא משכבנא חלוקה אורחיה כנתיב העצם וסליק כתיקינ' ומשום דאיירי לעיל כנתיב כנתיב כבייה. שקיל וטרי וכי' אלקיה' ומדבייש' ושפע לבייה. חולקך מותרנא מקרבנא מותרנא משכבנא הוי' אלך אסורין אפילו לבייה דעריפי' מפתחנא ומידת. והוי' דהעי שאפי"ס שכתבה שהנשבע כאללה הוי' שכתבה לענין חרות חייב לא הוי' כמכרי' את השם שאם הכיניו לכטלה חייב נזרי דקרקתי' כן מלשון המביים ז"ל שכתב פוק בתרא דשבעתה ח"ל ולא שכתבה לשם בלבד הוא אסורה אלא אפילו להחייב שם מן השמות המיוחדים

תשובה ברור שהוא שכתבה והיינו דשקל וטרי מלמדת הי"ד כנתיב כנתיב אכיעא לוח כרי מפתחנא וכרי וקשיא כיון דקיי"ל כבייה אמאי שקיל וטרי מלמדת אילינא דבייש ואלא מאי אתי לך למימר דמכבייא לך נמי אי אמר מקנמנא מפתחנא העצם וקמבייא לך נמי אי אמר מקנמנא מפתחנא וכרי שחולקי' אותה כמותרת לבייה נמי אם אמר מקרבנא מותרנא משכבנא משכבנא חלוקה אורחיה כנתיב העצם וסליק כתיקינ' ומשום דאיירי לעיל כנתיב כנתיב כבייה. שקיל וטרי וכי' אלקיה' ומדבייש' ושפע לבייה. חולקך מותרנא מקרבנא מותרנא משכבנא הוי' אלך אסורין אפילו לבייה דעריפי' מפתחנא ומידת. והוי' דהעי שאפי"ס שכתבה שהנשבע כאללה הוי' שכתבה לענין חרות חייב לא הוי' כמכרי' את השם שאם הכיניו לכטלה חייב נזרי דקרקתי' כן מלשון המביים ז"ל שכתב פוק בתרא דשבעתה ח"ל ולא שכתבה לשם בלבד הוא אסורה אלא אפילו להחייב שם מן השמות המיוחדים

כוכבים הם שאינו לשון שבדו חכמים הנשבע בהם כאלו הציב השבועה מפני דהתורה אמרה כי ידיר בכל לשון זנדר. ואי"ת הא חינה למכירין אותו לשון אבל אותם שאינה מכירין אותו לשון לא אי"ס האדינא שאין אותו הלשון רגיל כלל אמאי הוי שבעתה ואנן בעינן פירי ולבו שרין. וי"ל דאפי' רלא שבעתה כיון שהיא יודעת שהיא לשון חורגת כה הלשון פירי ולבו שרין אבל אם אינו שוכנה הוי' שפיר פירי ולבו שרין אלא אם אינו מכיר שהיא לשון שבעתה פטור אבל אם היה מכיר הלשון של עוברי כוכבים לא הוי' כנייני אלא נזר גמור ונדרים ושבעתה נאמרי' בכל לשון. הא למדה שהיא שבעתה גמורה למכירין כלשון ערב ולאחם שאינם מכירין כלשון ערבי אם יודעים שזו שבעתה הוי' כנתיב שבעתה ואם אינם מכירין כלל לא הוי' שבעתה:

ולענין אי הוי כושבע בשם כיון ששם הקבייה בלשונם הוא אלהה הוא שם השם אצלם מסתברא לי דאין זה שם ממש שהרי אין האוחזת מדרתה על שם ואפי' ידע בהצני שם לא קשיא שהרי הקוזה אינה בצניי' אלא כפתח' והו' אפילו הם בעצמם אומרים שאין השם שלם אלא כרי' אוחזת דאלה"ה יהיה אטור למחוקו הו' רדאי לא שפענו דאין לנו אלא שבעתה שמות שאינם נמתקים ואין זה אלא כמתרגם את השם שאין בו קודשות אלא ככתבו' ואוחזתיו. ומי"ם מודה אני דלא גרע משאר הכתיבין כשלתמה האמור בשיר השירים וכמלכיא האמור בדניאל:

ולענין הוי' כימי רבי"א שנשבע בשם דאי"ר והחזיר לו אפי"ס שלא היה רגיל להחזיר שום שבעתה בחוכת השם. וכן כתב הרמב"ם ז"ל פ"ק כ"י. מהלכות שנהדרין:

פימן תתמו (תכא)

ולענין האומר להכניז האמין בשם י"ת שאנשה לך רבי פלוני לא מיכבייא אם הוא חייב מן הדין לעשותו ומשיא נזרי גדול נזר לאליה ישראל לקיים מה שהוא חייב מן הדין אלא אפילו שלא היה חייב מן הדין אינו אומר שחייב לקיים דברו כיון שהכבייתו באמונת השם אין לך נזר

ולענין האומר להכניז האמין בשם י"ת שאנשה לך רבי פלוני לא מיכבייא אם הוא חייב מן הדין לעשותו ומשיא נזרי גדול נזר לאליה ישראל לקיים מה שהוא חייב מן הדין אלא אפילו שלא היה חייב מן הדין אינו אומר שחייב לקיים דברו כיון שהכבייתו באמונת השם אין לך נזר

מן התביעה קודם שחנשא אין מועיל לה שמשכנ שבעה נקיים מיכף
אף על פי שחנשא אחר שנים עשר חודש דהא עכשיו אין לה
שום חימוד עדיין אלא שבעה שפתיים ענמה לחוסה שאו יש לה
חימוד ומה יועילו השבעה נקיים דעכשיו אלא על כרחן משעה

(סעיף ב' ג') אף על פי שלא נתקדשה עדיין. משמע דכל
שכן ואס' כבר נתקדשה דלריכה לישב שבעה נקיים סמוך לחוסה
וכן הוא וצ"ע יוסף (שם) ד"ה כחט ע"ה) עיין שם: (ד) וב' ד'
והנהגו כן ונראה שסומכין על מה
שהשושבינים רגילים להודיע
להסמן אם היא טמאה:
(סעיף ג' ה') אף על פי שישבעה
שבעה נקיים. (ב) ואפילו ענלה
וכן הוא במרדכי (סימן תשמ)
בשם רש"י:

באר הגולה
א"י עיין בספר עליה
שכתב מרדכי על הפוסק
הרע שנהגו לו ד' ו'
שמושיין אם הסמן אלא
הכלה אלא אף משכנ
ומשכנ אולם וא"י לעינים
עין ראוהו וכו' לא מיעיף
אם החלוטה מאה לכלל
הדות הנה עבר הלחריטה
ואל אשה נדמה לא מקרי
דאסור אפילו קריה וכו'
אלא אפילו היא עדיין
קונה שמוקף אהבה יצו
ממנה וכו' וכל שכן אם
לא ליד קרי ונראה להחליט
אע למטה גדול ע"ה
מנא. ועיין עוד שם דף
ק' פ"א שהיה שלם לשכנ
הסמן אלא הכלה עד ליל
בעילה וי"ש:
ח מרדכי פסק כ' דשטעמ
שם דקדוק בר"ם מלשון
הרש"י שנובא דהינה
שם מדה דף ק"ו ע"ה וכן
הכריע מהרי"ק באורח
קייט:

ארתם משעה שהיא סומכת בדעתה
ומכינה עצמה לחופה (ג) [ו] אף על פי
שלא נתקדשה עדיין:

הגה [ח] ו' יש (ה) לסמוך הטמלה סמוך לבעילה
מלוא בכל מה דלפטר (ק) משמע במרדכי בשם

רש"י ור"ם והקום בשם א"י ורש"י ומהגות מייסויות פרק י"א דהלכות איסורי ביאה (י) והמהג'
(ה) לטבול א"י הכלה (ד) ליל רביעי אף על פי שלא תבעל קודם מולאי שבת (מרדכי שם)
אזל אין להרחיק הטמלה מן הבעילה יותר מזה (כן משמע שם) ואם לא תבעל במולאי
שבת (ה) יש לה לבדוק ענמה בכל יום עד בעילה מלוא (שם מהגות מייסויות ופוסקות פרק
קמ"א דיומא דף י"ט) [ח] ודוקא לכתמלה אזל בדיעבד. אין להחמיר (א) אם נדקה רק פעם
אחת תוך שבעה (ב"י. ד) וכל חתן (ב) ישאל לכלה קודם שיגע זה אם שמרה שבעה
נקיים (שערי זרה):

ג (ו) (ה) אם דחו (ו) הנשואין מחמת איזו סיבה (ה) אף על פי

מעם התביעה שהרי מעם התביעה לא היה חמדה, ואזה נמי מסיק ואמר שמוין לה מכי רמו שערי כו' שאף שרגילין לעשות
חופה על דרך משל ארבעה שטעם אחר זה מכל מקום מוין לה מאומה שעה דאם הפכינו בני בני לעשות חופה מיד אינה
צריכה למנות שבעה נקיים חדשים עכ"ל. הדין שעל כל פנים צריכה שמשך דוקא קודם החופה סמוך לה שבעה נקיים ועל כן
כמד כדוונם הרש"י כן א"י מוין משעם התביעה אם חנשא אחר שנים עשר חודש כלומר שאם מונה עכשיו שבעה נקיים וסמוך
שבעה נקיים נמלכו לעשות החפונה מיכף לא מועילים אלו השבעה נקיים כיון שלא היה חימוד אלא משעה (שמכניסים) [שמכניסין] ה'
לחופה ואם החמילו להדין שכן ומנחה שבעה נקיים ויש עוד איזה שטעום להחמונה ונמלכו לעשות אחר השבעה נקיים אינה
צריכה מחדש שבעה נקיים, ולפי דברי א"י לא הקדימו החמונה צריכה שבעה נקיים קודם החמונה שנית. ולא דק בפירושו זה ולהרש"י
אחר שלפני שבעה נקיים משעם החימוד אינה צריכה לשום דבר אחר כך אלא הרי היא ככל הנשים, אלא דשאר פוסקים החמירו
שחבדוק משעה שמתחילין השבעה נקיים עד שבעל והייעו לכתמלה כמו שכתב רמ"א: (ד) ליל רביעי. י"א' כיון דסמן החלטת
בחולה וישאל ליום הרביעי (מסומ' ג'): (ה) יש לה לבדוק כו'. הטעם צ"ל (פ"א ד"ה כחט הנמי) דלעולם משפוטעו לינשא
עד שבעל אינא לפסוקי דלמא הוא מחמת חימוד עכ"ל ומכל מקום אין חשש חימוד זה שיהא לחשש חימוד דבסעיף א' דהחם
בחימוד בשעם התביעה הוא ביותר על כן יש לחוש שם אפילו בדיעבד, אלא הרש"י לא סבירא ליה האי סברא דכל שקרוב לנשואין
יש לה חימוד גם כן אלא לא חשו רק לחימוד של שעם התביעה לחוד, והשלטן ערוך פסק להחמיר: (סעיף ג' ו') אם דחו
הנשואין וכו'. לשון המרדכי כן הוא שם (שטעום קי' תשמ) אם דחו הנשואין כגון שאין יכולין להתפטר יחד א"י הסמן וא"י הכלה
או מחמת הנדויה או מחמת הוצאות הנשואין אף על פי שישנה שבעה נקיים צריכה לחזור ולישב שבעה נקיים כשימפשרו וישלימו
יחד ודעמן לעשות הנשואין כו' עכ"ל. לשון זה משמע דהנשואין היו נדחים מבני עשיית מועד אחר לנשואין אלא היו נפרדין

ביאור הגר"א

(ח) אף על פי כו'. כן משמע ביבמות שם: [ח] ויש לפסוק כו' יש לה לבדוק כו'. כמ"ש לעיל סעיף א' וכל יומא חיישינן
לחימוד ולכן צריך בדיקה כו': [ח] ודוקא לכתמלה כו'. כו"ל סעיף א':

באר היטב

(ב) ישאל. ועכשיו לא נהגו כן ונראה שסומכין על מה שהשושבינים רגילים להודיע להחתן אם היא טמאה. ש"ך:

פתחי תשובה

(ד) לפסוקי המבי"ה. עיין במשנת א"י שם סימן ט"ו דמתן
שנראה לעולם בעילת ביום חופה קודם הלילה באור היום אחר
החופה אסור אף צ"ע אפ"ל אף דשאר כל אדם מותר צ"ע אפ"ל כמו
שכתבו באורח חיים סימן ק"מ (ב"י) מכל מקום להסמן אסור [ח] עיין
שם הרב' טעמים לזה ועיין במשנת נדע ביהודה מניינא פלג יורה דעה
סימן ק"מ אלא כמד כן עי"ש: (פ) לפסוקי המבי"ה. עיין באר
הגולה מה שכתב בשם עליה (שער האחות קט: ד"ה אפ"ל) שדיבר מרדות
כו' ועיין במשנת מעיל נדקה סימן ק"מ שכתב גם כן מרדות על המנהג
הרע הזה ולבסוף העלה דעם כל זה אין הפיז' להוכיחם בדברים מאחר
שאינו מפורש במורה ומטעם וכו' הוא לו שלא יקבלו אמרין (שם קט):
מוטע שיהיו שוגגין כו' עיין שם באריכות: (ו) הנשואין. עיין באר
היטב פק"ג בשם כ"מ דאם שבעה נקיים הנשואין קטעו על זמן אחר
ידוע אין צריך להמתין ו' נקיים. וגדולה מזו כתב הר"ם במשנת סימן
ק"מ ובמשנת מהרי"ט סימן ט"ו דהיא דהדמיה והקפשות היו הכל
ביום אחד כן נדיקם שמים וערבת אפילו דעה בשם מהג' וחזרו
ונתפשו כיון דהנדיקות היו בשעה דלפסקא אדעתא יפה אינה צריכה
לחזור ולמנות שבעה נקיים ואין להחמיר כי אם בעומדת יום או יומיים.

תורת השלמים

התביעה דאם לא כן לא מצינו שבעה נקיים וק"ל. (ז) ועכשיו שנהגו על פי הרוב לטבול לבילי ששי צריך לומר דיום התביעה מקרי
שנים ושלושה ימים קודם חשבת על דרך דאמרין בריש כתובות שיהא טורח אדם [בסעודה] שלשה ימים: [ח] אם דחו הנשואין
סופת איזה סיבה. משמע דוקא שנדחו נשואין ממש אבל אם לא דחו הנשואין רק שיש איזה קטע ביניהם מחמת הנדויה וכן
אפילו אם דחו זמן ראשון ומיד באותו מעפר הסכימו הקבוצות לזמן שני אין כאן חימוד חדש וכן כתב הבי"ח (פ"ט) והסכמת ה"טו'

פסחת סדרי מהרה
א' סק"ב ד"ה עוד:
ח סק"ה:
ט סק"ו:
י' סק"ז, וסק"ב ד"ה
וכן:
יא' סק"ט, וסק"ב ד"ה
ואני:
יא' מחהש"ק ט"ב:
יב' סק"יא:

הנהגות והערות
ג' כן צ"ל לפי הנראה:
ד' כן צ"ל לפי הנראה:
ה' הפועל נפיק מיניה
הורבא, כיון שכללה
הקילו לגבי טבילה ביום
מאחר שאין באין אצל
החתן עד הלילה,
כמבאר ברמ"א סי' קצו
סי' ג'. (יש להעיר מנגרמא
כתובות נו.) ורובח דאין
חתן מותר בבית אפ"ל.
יג' יעקב. יש לדון
בזה לדעת השי"ך בסימן
קצו סק"ט ולא יקילו
לכלות לטבול ביום
אלא לרד"ך עי"ש, וא"כ
כוסן התלמוד שלא הקילו
לא היה שייך לאסור
ממאי טעמא לשמש בבית
אפ"ל, ועיין בזה):

שנראה לי דאם אחי ריני עם הסמן השני חזי הסמן הראשון ונפרצה עמה (ה) לריכה גם כן שצעה נקיים מחדש כיון דאספקה אחר בינתיים כן נראה לי. ואם כבר נעשה המעשה ובה עליה באיקור עיני מה שכתבתי סוף סימן זה: (פס"ד ד) (ז) יש אופרים אם היתה סהורה כו.

במזומן הדקן (פי רג) שם הפיל דעם האוקריס נקמס לישנא דמלמדא (כחוסם ד) דלמר שאלם בעל און לרין שמירה ויש מפירים דמה שאמר המלמד בעל היט ראוי לעטול והכריע בעל מרומם הדקן להיטור מדמליטו (ביק)

ב: בבור המועד דראה שוריים שלש פעמים ולא נגמ מור לממוסו אלמא דלא אמרינן דהאי זימנא נמי יצריה והיום או למחר הדך יצריה הכי נמי נזדון זה ומכל מקום המסמיר מוטא עליו ברכה עכ"ל. ולפענ"ד כן שאין הנדון דומה לראיה דמה שהביא ראה משור המועד אינה ראה דהא קיימא לן סוף פרק קמא דבבא קמא דף ט"ז פסם שוריים מחוקם שימור קיימי כו' ומאז דכל שור שהוא מועד לנגוס הוא משובה מטעם פסם שוריים ומשום הכי כל שאט רואים שראה שוריים ולא נגמ נחשבלי שטי שלו ונעשה כשאר השוריים מה שאין כן כאן דקמס אדם יצריה מוקף עליה ולא מוקיים אנפשיה כמי שכתבו המוספות בפרק קמא דכמוסד דף ט' (ע"פ ד"ה מלי לאו כו' (השני ח"ל אי נמי כיון דמתייחד ודאי בא עליה דלא מוקי אינא אנפשיה ואף על

ד ט ו] נ] עבר וכנסה תוך זמן זה וכן חתן ה) שפירסה כלתו נדה ה) קודם שבא עליה לא יתייחד עמה אלא הוא ישן בין האנשים והיא ישנה בין הנשים: הגה (ז) יש אומרים אם היסה טהורה כשנשאה

הראשונים וקמכה דעמך שיצא הסמן אחר יום או יומיים ורמיה אנפשיה ויהנה מדעתה שמהיה נקיה ואלא מנא ליה שיש חיתוד עד כאן דבריו, יח) ובאמת אין להחמיר בדברים אלו דגלאו הכי הרבה וספקים טוברים דלינה לריכה שצעה נקיים וגם דיעבד פני בדקיקה אמת טוך שצעה לכולי עלמא וגם כל עיקר דין זה הוא מדברייהם: (פס"ד ד) שפירפה בלתו כו. ונמשאל באן העור סוף סימן (ס') [פ"א] ט שהמטב פשוט לכתום ולעשות. נשואין אף שהיה נדה: (ט) קודם שבא עליה כו. אבל בא עליה לא מוקף ליה יצריה כל כך כיון דבעל ומותר לייחד עמה כדאימא בשי"ס ריש כחוסם (ז) וסופקים ועיין לקמן סימן שמ"ב:

גב דנבי יצנה אמרינן (ימות קיא): דעד שלשים יום מוקי אנפשיה רוב פעמים לא מוקי אנפשיה אפילו שעה אחת כו' עכ"ל נקודות הכסף

כן חשיב על המזומן הדקן שלא כדמ נמי פסם נמי אדם מחוקם כשרות ולא דמנא למה שכתבו המוספות כיון דמתייחד ודאי בא עליה כו' דהסם כיון שמותרת לו דהא ביהודה קאי הסם דמתייחד עם ארוסתו וכן ביממו כיון שמותרת לו לא מוקי אנפשיה מה שאין כן הכא:

ביאור הגר"א

[ין עבר כו'. כמשי"ו (כמו שבאר הולך) וכן חתן כו' וכמשי"ב בריש כתובות (ך יא) ועיין תוספות ריבמות שם ד"ה יחיד כו' (רלא כמו שכתבו התוספות ישנים בימא י"ח ע"כ בשם הרב ר' יוסף):

באר היטב

כאן דבריו. והט"ו חולק על זה וכתב דהכלה דאי מסופקת בדעתה וכל הדברים בחוקת טבת ושמה יש סכנה שלא יבא כלל ואחר שנודע לה שהוא בא דאי הוה חיתוד חודש ע"כ. והש"ך כתב ובאמת אין להחמיר בדברים אלו וכל עיקר דין זה הוא מדברייהם. (ומהרי"ט צולחן סימן ט"ז פסק על פי הדין אפילו (היה) נדחין הנשואין שנים אן שלשה ימים מן זמן המוגבל ליכא למיחש כלל לספור שבעה ימים מחדש עיי"ש. ועיין בתשובת שער אפרים סימן ע"ה):

תורת השלמים

סוף סימן קצ"ו (ט"ב) ואין אומרים דצריכה להפריש ממנו (ב') (תשעים) ימים כרי להבחין בין זרע שנודע בקדושה לזרע שנודע שלא בקדושה כיון דאין כאן אלא איטור דרבנן כן כתב הטי"ו סוף סימן זה ובסוף סימן (קצ"ו) [קצ"ו] עיי"ש. ובאמת בלאו הכי נראה דלא שייך כאן הבחנה דגם כן הנדה הוא כישראל גמור וכמבואר באבן העזר סימן ו' (פס"ו) וכן כתב הש"ך בנקודות הכסף סוף סימן קצ"ו וכן נראה לי קצח ראה ממתניתין פרק ד' אחין (יבמות) דף ל"ג (ג"כ) (שני אחין) [שנים] שקרשו שתי נשים וכשעת כניסתן

ומכל מקום נכלה שלנשה לגנים וספרה שצעה נקיים מדעת הנשואין שהיו מוגבלים לראש חודש יסון וכשהגיע ראש חודש יסון לאו על ולמחרתו בא ליר מהסמן דלמיליד ליה לונקא בדרך ומיד יבא ביום או יומיים ועשו המוסף שנים או שלשה ימים אחר ראש חודש יסון כה דולי אינה לריכה שצעה נקיים אחרים אפילו לא דקה עצמה בימים שצנתיים (ו) אם לא עברו עליה שצעה ימים בלא בדיקה ואפילו הרב ומהרי"ק מודי כה דמאמר דלא דמו הנשואין אלא שמתמה איזה אונס נמנעב הדב דולי לא נתיאשה מן שצעה נקיים

הראשונים וקמכה דעמך שיצא הסמן אחר יום או יומיים ורמיה אנפשיה ויהנה מדעתה שמהיה נקיה ואלא מנא ליה שיש חיתוד עד כאן דבריו, יח) ובאמת אין להחמיר בדברים אלו דגלאו הכי הרבה וספקים טוברים דלינה לריכה שצעה נקיים וגם דיעבד פני בדקיקה אמת טוך שצעה לכולי עלמא וגם כל עיקר דין זה הוא מדברייהם: (פס"ד ד) שפירפה בלתו כו. ונמשאל באן העור סוף סימן (ס') [פ"א] ט שהמטב פשוט לכתום ולעשות. נשואין אף שהיה נדה: (ט) קודם שבא עליה כו. אבל בא עליה לא מוקף ליה יצריה כל כך כיון דבעל ומותר לייחד עמה כדאימא בשי"ס ריש כחוסם (ז) וסופקים ועיין לקמן סימן שמ"ב:

הראשונים וקמכה דעמך שיצא הסמן אחר יום או יומיים ורמיה אנפשיה ויהנה מדעתה שמהיה נקיה ואלא מנא ליה שיש חיתוד עד כאן דבריו, יח) ובאמת אין להחמיר בדברים אלו דגלאו הכי הרבה וספקים טוברים דלינה לריכה שצעה נקיים וגם דיעבד פני בדקיקה אמת טוך שצעה לכולי עלמא וגם כל עיקר דין זה הוא מדברייהם: (פס"ד ד) שפירפה בלתו כו. ונמשאל באן העור סוף סימן (ס') [פ"א] ט שהמטב פשוט לכתום ולעשות. נשואין אף שהיה נדה: (ט) קודם שבא עליה כו. אבל בא עליה לא מוקף ליה יצריה כל כך כיון דבעל ומותר לייחד עמה כדאימא בשי"ס ריש כחוסם (ז) וסופקים ועיין לקמן סימן שמ"ב:

הראשונים וקמכה דעמך שיצא הסמן אחר יום או יומיים ורמיה אנפשיה ויהנה מדעתה שמהיה נקיה ואלא מנא ליה שיש חיתוד עד כאן דבריו, יח) ובאמת אין להחמיר בדברים אלו דגלאו הכי הרבה וספקים טוברים דלינה לריכה שצעה נקיים וגם דיעבד פני בדקיקה אמת טוך שצעה לכולי עלמא וגם כל עיקר דין זה הוא מדברייהם: (פס"ד ד) שפירפה בלתו כו. ונמשאל באן העור סוף סימן (ס') [פ"א] ט שהמטב פשוט לכתום ולעשות. נשואין אף שהיה נדה: (ט) קודם שבא עליה כו. אבל בא עליה לא מוקף ליה יצריה כל כך כיון דבעל ומותר לייחד עמה כדאימא בשי"ס ריש כחוסם (ז) וסופקים ועיין לקמן סימן שמ"ב:

הראשונים וקמכה דעמך שיצא הסמן אחר יום או יומיים ורמיה אנפשיה ויהנה מדעתה שמהיה נקיה ואלא מנא ליה שיש חיתוד עד כאן דבריו, יח) ובאמת אין להחמיר בדברים אלו דגלאו הכי הרבה וספקים טוברים דלינה לריכה שצעה נקיים וגם דיעבד פני בדקיקה אמת טוך שצעה לכולי עלמא וגם כל עיקר דין זה הוא מדברייהם: (פס"ד ד) שפירפה בלתו כו. ונמשאל באן העור סוף סימן (ס') [פ"א] ט שהמטב פשוט לכתום ולעשות. נשואין אף שהיה נדה: (ט) קודם שבא עליה כו. אבל בא עליה לא מוקף ליה יצריה כל כך כיון דבעל ומותר לייחד עמה כדאימא בשי"ס ריש כחוסם (ז) וסופקים ועיין לקמן סימן שמ"ב:

הראשונים וקמכה דעמך שיצא הסמן אחר יום או יומיים ורמיה אנפשיה ויהנה מדעתה שמהיה נקיה ואלא מנא ליה שיש חיתוד עד כאן דבריו, יח) ובאמת אין להחמיר בדברים אלו דגלאו הכי הרבה וספקים טוברים דלינה לריכה שצעה נקיים וגם דיעבד פני בדקיקה אמת טוך שצעה לכולי עלמא וגם כל עיקר דין זה הוא מדברייהם: (פס"ד ד) שפירפה בלתו כו. ונמשאל באן העור סוף סימן (ס') [פ"א] ט שהמטב פשוט לכתום ולעשות. נשואין אף שהיה נדה: (ט) קודם שבא עליה כו. אבל בא עליה לא מוקף ליה יצריה כל כך כיון דבעל ומותר לייחד עמה כדאימא בשי"ס ריש כחוסם (ז) וסופקים ועיין לקמן סימן שמ"ב:

הראשונים וקמכה דעמך שיצא הסמן אחר יום או יומיים ורמיה אנפשיה ויהנה מדעתה שמהיה נקיה ואלא מנא ליה שיש חיתוד עד כאן דבריו, יח) ובאמת אין להחמיר בדברים אלו דגלאו הכי הרבה וספקים טוברים דלינה לריכה שצעה נקיים וגם דיעבד פני בדקיקה אמת טוך שצעה לכולי עלמא וגם כל עיקר דין זה הוא מדברייהם: (פס"ד ד) שפירפה בלתו כו. ונמשאל באן העור סוף סימן (ס') [פ"א] ט שהמטב פשוט לכתום ולעשות. נשואין אף שהיה נדה: (ט) קודם שבא עליה כו. אבל בא עליה לא מוקף ליה יצריה כל כך כיון דבעל ומותר לייחד עמה כדאימא בשי"ס ריש כחוסם (ז) וסופקים ועיין לקמן סימן שמ"ב:

הראשונים וקמכה דעמך שיצא הסמן אחר יום או יומיים ורמיה אנפשיה ויהנה מדעתה שמהיה נקיה ואלא מנא ליה שיש חיתוד עד כאן דבריו, יח) ובאמת אין להחמיר בדברים אלו דגלאו הכי הרבה וספקים טוברים דלינה לריכה שצעה נקיים וגם דיעבד פני בדקיקה אמת טוך שצעה לכולי עלמא וגם כל עיקר דין זה הוא מדברייהם: (פס"ד ד) שפירפה בלתו כו. ונמשאל באן העור סוף סימן (ס') [פ"א] ט שהמטב פשוט לכתום ולעשות. נשואין אף שהיה נדה: (ט) קודם שבא עליה כו. אבל בא עליה לא מוקף ליה יצריה כל כך כיון דבעל ומותר לייחד עמה כדאימא בשי"ס ריש כחוסם (ז) וסופקים ועיין לקמן סימן שמ"ב:

הראשונים וקמכה דעמך שיצא הסמן אחר יום או יומיים ורמיה אנפשיה ויהנה מדעתה שמהיה נקיה ואלא מנא ליה שיש חיתוד עד כאן דבריו, יח) ובאמת אין להחמיר בדברים אלו דגלאו הכי הרבה וספקים טוברים דלינה לריכה שצעה נקיים וגם דיעבד פני בדקיקה אמת טוך שצעה לכולי עלמא וגם כל עיקר דין זה הוא מדברייהם: (פס"ד ד) שפירפה בלתו כו. ונמשאל באן העור סוף סימן (ס') [פ"א] ט שהמטב פשוט לכתום ולעשות. נשואין אף שהיה נדה: (ט) קודם שבא עליה כו. אבל בא עליה לא מוקף ליה יצריה כל כך כיון דבעל ומותר לייחד עמה כדאימא בשי"ס ריש כחוסם (ז) וסופקים ועיין לקמן סימן שמ"ב:

הראשונים וקמכה דעמך שיצא הסמן אחר יום או יומיים ורמיה אנפשיה ויהנה מדעתה שמהיה נקיה ואלא מנא ליה שיש חיתוד עד כאן דבריו, יח) ובאמת אין להחמיר בדברים אלו דגלאו הכי הרבה וספקים טוברים דלינה לריכה שצעה נקיים וגם דיעבד פני בדקיקה אמת טוך שצעה לכולי עלמא וגם כל עיקר דין זה הוא מדברייהם: (פס"ד ד) שפירפה בלתו כו. ונמשאל באן העור סוף סימן (ס') [פ"א] ט שהמטב פשוט לכתום ולעשות. נשואין אף שהיה נדה: (ט) קודם שבא עליה כו. אבל בא עליה לא מוקף ליה יצריה כל כך כיון דבעל ומותר לייחד עמה כדאימא בשי"ס ריש כחוסם (ז) וסופקים ועיין לקמן סימן שמ"ב:

לחופה החליפו את של זה לזה הרי אלו חייבין משום אשת איש ואם היו אחין משום אשת אח ואם היתה נדה משום נדה ומפרישין אותן שלשה חדשים שמה מעוברות הן ובניהם ממזרים ובעיני הבחנה בין זרע כשר לזרע פסול שלא יתלו העוברים בבעליהן ע"כ ואם אימא תקשה הלא אף בלא החליפו בעינין הבחנה אם משמה נדה אלא דאי בדנה הלא לא צריכין הבחנה וכן משמעות כל המוסקים שלא הכיורו הבחנה גבי נדה רק גבי גר וגיורת ויש כמה נפקותות לדינא וכמבואר בהלכות גרים (לקמן פי וטס פ"ד):

באר הגולה
ט טור וכן כמב הפירא
מזומן הכי וכי פירוש
הא דלפיק טס בימות
וליעיני אימא לרסן יחודי
בעמא הוא דמייחד לא
הייט דמייחד לא (לשאלם
קאמר ולסאר שמשך ו'
נקיים אי"ג שלל היו נאים
עליה לעולם וכי אלל כו'
לסאר הי"ג היו נשאים
ולל היו מתייחזם עמם
לעולם וכן דמס ה"ר
וה"ש וסאר טוסקיס:

מפתח פדרי פהרה
(ח) מקי"ב

דגול מרבבה

[כ] [מייטל] עבר וכנסה
תוך זמן זכר. ולאון
עבר וכתב משמע
לכתחלה אסור לישא
איתה אחר שנתפסה
קודם שצפרה ו' נקיים
אע"פ דלא יתייחד עמה
אלא בעדים. ולא חייב
שאר כ"י לשיטתו שספק
כו' מאיר שאסור לישא
אשה נדה ולפי זה לדין
שעושין מוסף אף כמי
נדמה אף זו מותרת
לכושל. זה אינו דהרי
באין העור סימן ק"א
סעף כ' כמב הרב כ"י
באלמן פרק כשר הדבר
שלא מהפס עד שצפרה
משמע דליכא איטורא
כלל רק מוסקס והידום
ולל שייך למימר עבד
ונקמה ועוד שפרי גם
מדברי הע"פ סק"מ משמע
שאסורא כאן להנשא עד
לאסור ו' נקיים שפרי כמב
במהרי"ט גרוסו עבד
ונשאל וכן משמע בס"ך
סק"מ שכל מה שצנב
השורש וכן מן שפרכס
למנו נדה כו' כמב
נמשאל באן העור
שצנב פשוט לכתום וכי
ועל מה שצנב השלמן
פרוך עבד וכתב לא כמב
למס משמע שאפילו
לידין אסור: ונראה
שזה שספק הרמב"ם כפי
מהלכות אישות ה"ו
שלא מנשא נדה עד

שצפרה אין קטמא משום שמה יעטול אלל פעמים שאפילו לשיטתו עבד ויחייב משום אשת איש ונשאל וכן כמב הפירא
מזומן הכי וכי פירוש
הא דלפיק טס בימות
וליעיני אימא לרסן יחודי
בעמא הוא דמייחד לא
הייט דמייחד לא (לשאלם
קאמר ולסאר שמשך ו'
נקיים אי"ג שלל היו נאים
עליה לעולם וכי אלל כו'
לסאר הי"ג היו נשאים
ולל היו מתייחזם עמם
לעולם וכן דמס ה"ר
וה"ש וסאר טוסקיס:

מפתח פדרי פהרה
(ח) מקי"ב

דגול מרבבה

שצפרה אין קטמא משום שמה יעטול אלל פעמים שאפילו לשיטתו עבד ויחייב משום אשת איש ונשאל וכן כמב הפירא
מזומן הכי וכי פירוש
הא דלפיק טס בימות
וליעיני אימא לרסן יחודי
בעמא הוא דמייחד לא
הייט דמייחד לא (לשאלם
קאמר ולסאר שמשך ו'
נקיים אי"ג שלל היו נאים
עליה לעולם וכי אלל כו'
לסאר הי"ג היו נשאים
ולל היו מתייחזם עמם
לעולם וכן דמס ה"ר
וה"ש וסאר טוסקיס:

הגהות והערות

דאי בדקה סהורה אלא דירל דאילו הוה ידעין בדקה יפה בעתות הדחיה חיתה סהורה אלא דחיישין רלמא לא אסקה וכי ולא בדקה יפה. ועיין סרי"ט שם: טן כן צ"ל. פור דעה. והוא דברי המ"א שם. ודעת המחבר שם וכשר הרב שלא תניסור:

דצריכה בדיקה כימים אלו מלבד יום התביעה הוא דכעי רבא נקיים היינו משום תקנתא דרבי הוא לתקנתא דרבי בראתה יום אתר דמנה ששה הוא או בראתה בי ימים דמנה ששה הון על כרוח הני ששה צריכין להיות נקיים שלא ראתה בהן כלל דאם ראתה בהן הא חזרת למנהג ד' ימים מן יום הראיה כיון דכטעות משוינן להו בכל יום ויום שראתה איכא לספוקי שפא היום תחלת נדה היא והראשונים היו סוף ימי זבה וכיכ הרין בהדיא בפ"ב דשבעות וכיכ בחדושי למכילתין וכיכ הרמב"ן שם דהני ששה צריכה שלא תראה בהן מהי"ט ואם כן נקיים דאמר רבא הוא מהי"ט ולא דמצריך בדיקה כלל מחשש חימוד אלא לומר שאם תראה בהן לא סגיא בדי אלא צריכה למנהג מן יום הראיה:

טפי היל לאשמעין דאפילו בפחות מזה כגון אם טובלת כליל הי נמי לא אלא דראי שאין קפידא אלא שלא להרחיק יותר מזה אבל כל שאין רחוק יותר מזה מחוץ לפי המנהג איש שאין הטבילה כליל די אלא בשאר ימי השבוע: (ח) ואם לא תבטל במוצאי שבת. לכאורה משמע מלשון הרמ"א דאם אינו אלא די ימים בין טבילה לבעילת מצוה אינה צריכה לבדוק תוך ימים אלו אבל הבי"ח כתב כאן וכיכ בתשובה סימן קי"ח דאפילו היכא דליכא אלא יום אחד בין טבילה לבעילת מצוה צריכה שתבדוק עצמה אלא דיותר מזה אין מרחיקין על סמך הבדיקה אבל כל שאינו אלא די ימים בין טבילה לבעילת מצוה סמכין לכתחלה על הבדיקה לפי המנהג:

(ט) אם בדקה רק פעם אחת תוך ז'. מבורא אם לא בדקה אפילו פעם אחת תוך די לא עלתה לה טבילה ראשונה וצריכה לחזור ולספור די נקיים ואציג ראשה דעלמא יכולה לטבול את עצמה כמה ימים קודם שתוקק לבעלה אפילו ימשוך יותר מן די ימים עד שתוקק לבעלה ואינה צריכה בדיקה שאני הכא דכל שהיא קרובה לנשואין איכא חשש חימוד משה"ה אם לא בדקה את עצמה פעם אחת תוך די ימים שאחר טבילה חיישין לשמא ראתה מחמת חימוד אבל אם לא ראתה אחר הטבילה די ימים הרי עדיין יכולה לבדוק הוא בדעיבר סגיא בבדיקה אחת תוך די ועוד כיון דכבר בדקה ביום די שקודם טבילתה אותה בדיקה מהני לששה ימים שאחריה ולא חמירי מראה ודאי וספרה די נקיים דבדיקת יום א' מחזקת לששה ימים שאחריה אי"פ שלא בדקה כל ששה ימים שאחריה מהני לרוב הפוסקים והכי נמי הוי בדיקת יום די שבסוף ספירתה תחלתו של ששה ימים וכי"נ מחשבת משאח בנימין סימן מ"ב:

(סעיף ג) (י) הנשואין. עיין ש"ך ס"ק די מ"ש בשם הבי"ח דמיירי שדחו הנשואין כסתם ולא הסכימו באותה שעה על איזה זמן יהיה הנשואין וכי כה חיישין דלמא לא אסקא אדעתה שתתא נזרות יפיה בבדיקה דמאחר שאינה יודעת קביעות הנשואין אינה תושבת להנך די נקיים הראשונים אבל אם הדחיה מוזמן קביעות הראשון לזמן קביעות השני הכל היה במעמד שעסוקין באותו ענין אין ספק דאין צריך לחזור ולספור די נקיים מחדש ואי קבדקה עצמה באותה שעה ומצאה טהורה טהורה היא עכ"ל:

וגדולה מזה כתב הבי"ח בתשובה סימן קי"ח דאם בדקה שחירת ואחר כך דחו הנשואין כסתם ואח"כ חזרו וקבעו הנשואין ליום פלוני והכל ביום אחד הדחיה והקביעות קודם הערב וחזרה ובדיקה עצמה בערב ומצאה טהורה דאם היו נדין לזו כתביעה חדשה היתה צריכה לחזור ולספור די נקיים כדין כל תביעה להנשא ותפייסה דאפילו בדיקה לא מהני אלא דאנן לא חיישין לה לחימוד חדש אלא לשמא לא אסקא אדעתה לבדוק יפה משה"ה אינה צריכה לחזור ולספור די נקיים דמאחר שהדחיה והקביעות הכל ביום אחד היו ושהות מועטה בנתיים והבדיקה שחירת וערבית שניהם היה כשעתא דאסקא אדעתה קביעות הנשואין היתה נזרות בהם בבדיקה יפה אם כן לא צריכה לחזור ולספור די נקיים עכ"ל וכיכ בשרת מהרי"ץ סימן ס"ז והיכא דדחיה והקביעות והיה הכל ביום אחד בין בדיקת שחירת וערבית אפילו דחו כסתם מתחלה וחזרו ותפשו בו כיון דבשעת בדיקה אסקא אדעתה להיות נזרות יפה אינה צריכה לספור די נקיים דאפילו היכא דדחו הנשואין כסתם אין כאן חשש חימוד חדש אלא דחיישין שלא היתה נזרות בבדיקה יפה:

ובאמת דקשה טובא ע"ז כיון דפסק השלחן ערוך דבדיקה סגיא בבדיקה אחת תוך די אם כן מה לי אם הדחיה והקביעות היה באותו יום או אם הקביעות היה איזה ימים אח"כ כיון דלחימוד חדש לא חיישין אלא דחיישין שמא לא בדקה יפה באותן ימים שעמדה בגדר הדחיה ומה בכך הא אפילו לא בדקה כלל איזה ימים אינה מפסיד כל זמן שלא עבר די ימים בלא בדיקה ועוד הדבר תמוה דניחוש לחימוד באותן הימים שעמדה בגדר הדחיה אדרבה אבדה חמרתה וכבר הרגיש בזה בשו"ת מהרי"ץ שם וכתב שהם קושיות חזקות אבל מדברי המשאח בנימין בתשובה שם מבורא דס"ל נטעם של מוה"ר"ם שבמרדכי שממנו מקור הדין זה דמשום חשש חימוד חדש נגעו בו הואיל ולא אסקא אדעתה הנך די נקיים הראשונים הואיל ודחו הנשואין איכא חימוד חדש דבעינן דרמא אנפשה ויהיבי אדעתה שלא תבא לידי חשש דם חימוד והכא הואיל ודחו הנשואין ונתיאשה מן די נקיים הראשונים ולפיכך כל שחזרו ותפייסו הוי כמו שתבעה להנשא מחדש ואיכא חשש חימוד ומהי"ט כתב שאם בדקה כימים הראשונים הא חוינן ולא נתיאשה ליכא חימוד חדש וחולק על מהרי"ם שהביאו בהגה"ה כאן דסבירא ליה דבדיקה לא מהני הכיאו בש"ך לקמן (ס"ק ז) ולפי"ז ניהא הכל ולא קשה מידי:

ולפעם זה אם דחו הנשואין כסתם אפילו חזרו ותפשו בו באותו יום והדחיה והפיוס הכל היה בין בדיקת שחירת וערבית אפי"ה צריכה די נקיים אחרים כיון דהדחיה היה כסתם נתיאשה מדי נקיים הראשונים ואיכא חימוד חדש כשחזרו ותפייסו ולא מהני לה בדיקת ערבית דאם אפילו בדקה בשעת הפיוס לא מהני וכן נראה מדברי מהרי"ם ח"ד:

אבל דברי מהרי"ם מדין דס"ל דלאו מטעמי חימוד חדש חייש לה אלא מחשש חימוד של אותן הימים שעמדה בבדיחה ומשתבעה להנשא עד שתבעל איכא למחשש טובא הלכך בעינן דיהיבי אדעתה ומסקא טובא ואציג בבדיקה עצמה חימוד אלא בדקה יפה וצ"ל לדעתו דאציג שעומדת בבדיחה אפי"ה ליום די דאם כן אמאי קאמר אבל אין להרחיק הטבילה מן הבעילה יותר מזה

לי דהא צריכין אנו להבין במימרא זו דאמרין במכילתין דף ס"ו ע"א אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר רב התקין רבי בשדות ראתה יום אחד תשב ששה והוא שנים תשב ששה והן. שלשה תשב די נקיים אמאי לא אמר גם גבי ששה תשב ששה נקיים וכבר הרגישו בקושיא זו הרין הרמב"ן שם וחידושו דחוק ע"ש ולכך ט"ל להרא"ש ז"ל דכל היכא דאמרין לשון נקיים לא סגיא בלא בדיקה והכי משמע נקיים ודאין ע"י בדיקה וכי"מ מלשון הרא"ש ז"ל שם לגבי דבעינן בדיקה אחת תוך די דטעמא דבהכי מקרי נקיים ע"י בדיקה וכיכ הרין בפ"ב דשבעות ח"ל כיון דנקיים בעינן בעי בדיקה אחת תוך די בתחלתן או בסופן ע"כ משמע דבלא"ה לא קרינן נקיים אך כיון לספירת זבה לטהרה מטומאתה דגזירת הכתוב הוא דאינה עולה מטומאתה עד שתספור די נקיים הא לא"ה היא בטומאתה הראשונה משה"ה בעינן נקיים בדוקים הן מטעם דבעינן ספורים ולפיכך ספורים לפנינו כי אם ע"י בדיקה כמיש הפוסקים הון מטעם הרשב"א ז"ל דבעינן ימים מחזקים שע"י בדיקה הן מחזקים כטהרה דכל זה בעינן אם אנו רוצין לטהר על ידי ספירה זו מטומאתה הראשונה או שפיר י"ל דכל זמן שאין מחזקים וספורים אוקמינן לה בחזקתה לטומאה עד שידע לך כדאי שהם נקיים ברחיים ומחזקים:

וכה"ג נמי לבתר חומרא דרבי יורא כיון דגזר על ראייה אחת דדין זבה גמורה יש לה משה"ה צריכה די נקיים על ידי בדיקה כמו בזבה גמורה אבל בתקנתא דרבי נהי דמצריך שחשב בתר ראייה יום אחד או בתר ראייה בי ימים עד ששה ימים אי"פ דצריכה שלא תראה באותן די ימים דאלי"כ מספקין לה מראיה אחרונה שלה דלמא השתא תחלת נדה מי"מ ראייה זו אינה מטמאה אלא מכאן ולהבא אם כן מהאי טעמא אינה צריכה בדיקה דמספיקא לא מחזקין לה בראיה אלא כיון דמסקה בטהרה בין השמשות ולא הרגישה ממילא מחזקין לה בחזקת שלא ראתה ואינה צריכה בדיקה כדאימא בגמרא דף ס"ח דאפילו בשני שלה הויה בראשון לכמה פוסקים ועל ידי מוך דחוק מהני לכ"ע עיין סימן קצ"ו לכך לא אמרין דבעינן נקיים אלא גבי ראתה גי ימים דהתם שייך לשון נקיים שפירושו נקיים ודאין ע"י בדיקה משא"כ בראתה יום אחד או בי ימים דכששה ימים שתשב עד אינה צריכה בדיקה ומן הסתם מחזקין לה בשלא תראה משה"ה לא אמר שם תיבת נקיים זה ברור לע"ז:

ופענתה מדייק הרא"ש ז"ל שפיר מדאמר רבא תשב די נקיים דאף דנקיים לא קאי על כל די ימים אלא מששה ימים שאחר תביעה די נקיים דאמר רבא לאו דוקא אלא שיגרת לישנא הוא וכמו שכתב הרין או דנקיים דקאמר לאו אכולה קאי:

ס"פ קשה כיון דבימי עדיין לא נתפשטה חומרא דרבי יורא בכל מקום אלא תקנתא דרבי ואיך אמר נקיים דהא לתקנתא דרבי דאף דבעינן שלא תראה בששה ימים שאחר כך הא מי"מ לא בעינן בדוקים, כמובן מלשון נקיים דבעי בדוקים אלא דראי דשאני הכא דבעינן אי"פ דבעלמא לתקנתא דרבי לא בעינן בדוקים משום דמסתמא לא מחזקין טומאה היא בחזקת שלא תראה כל זמן ולא ארגשה אבל הכא כל שהיא סמוכה לחופתה לכה הומה חומדת ולכך מצריך רבא בדיקה דרבי הרא"ש נכתיב:

ולפי"ז מיתב מה שמקשים העולם דמה פקשה השי"ס במרן החולץ ובמרן קמא דיומא אהא דרב ורב נחמן ומכרזי מאן הוה ליומא מהא דאמר רבא תבעה להנשא וכי דלמא בימי רב ורב נחמן עדיין לא נתפשטה חומרא דרבי יורא וכך היה הכרח מאן הוי ליומא דהיינו האשה שהיא ביום די לנדתה דתהיה מותרת ליה כלילה דליכא למיחש להא דרבא דאף אם ראתה הא הוא יום די לנדתה שאפילו תראה כל היום חפסוק בטהרה ותסבול לערב זה מוריק בלישנא מאן הוי ליומא דהיינו אשה שהיא יום די לנדתה ותהיה טהורה לו לערב וכן הקשה בספר כרתי ופלתי וחידושו דחוק ע"ש ולפי"ז ניהא דס"ל להשי"ס דכבר נתפשטה [חומרא דרבין] מוזמן קודם ואם כן לפי תקנתא דרבי אף אם תראה ביום די לנדתה צריכה שתשב עד ששה ימים אח"כ דחיישין שמא ביום די תחלת נדה היא ומשה"ה אף אם תבעה ביום די לנדתה צריכה שתשב עד ששה ימים שמא ראתה מחמת חימוד יום השביעי שלה היא תחלת נדה:

(ז) והמנהג לפיכך הכל"ה הי"ד ז' וכו'. נראה דלאו דוקא ליל די אלא כל זמן שאין יותר מן די לילות סמוך לבעילת מצוה שפיר דמי דאין לומר דוקא ליל די קאמר לפי שיש לו סמך בדומן התלמוד היה בתולה נשאת ליום די דאם כן אמאי קאמר אבל אין להרחיק הטבילה מן הבעילה יותר מזה

זוה סתם סכנה פעמים : קן רק אחר ז"ר . בנזו"ה ק"י ליע כח
 הגאון בעל אריה ז"ל סגנון מק"ק נכח סוכה לטן זה סתם
 ואם מולא על סתם קרעין כאלו טולין זמכס שנכילות אף בלי
 כאז כלל וסעיד הגאון סכ"ל שכן נחשטס ססורלס בק"ק ליקא
 לטן זה סתם ולזדוק, וסנר"צ טס
 חס על סוכה זו דסל סרע"ל כח
 וליכס מוללח אוחן רק אחר סעלה ז"ר
 וכי סרי טלס מוללח טלל צעס סעלה
 ז"ר או קעוך לו מנע אף שנולל ג"כ
 צע"ד טעלס וא"ך יחסטע ונכס כד
 סרע"ל וכח ססור מוטט אולי טעע
 סעועע וטעס וסס לל סחירו רק כסמוללח

אחר סססכנס ולל צסלר פעמים ע"ס . וצטו"ה בית אמרס קיעון
 ז"ר כח לססוק סוכה זו ע"ס, ולפע"ד נכלס ג"כ מקוס לסוכה
 זו, כי סן אמת טעם סרע"ל נכלס ללס מוללח גס בצפעים
 לחכות לל מנסי גס נס מוללח אחר סססכנס ונחוך ססתן,
 וסול עסטר סר"ן, ולמנכס פעעל דע"לסל סול סערי סר"ן כח
 טס פעס ססירל צללו סקרעין ומקוס ללל ט"ך לוער דכי סדרי
 ז"ר למקור מסיק דס כי סלי טלן וקרעין וצפעס אסרל יולל מנכס
 דס מנע כנו וכל נסי ע"ס וסס סל סינכ אס צפעס אסרל
 איכס מוללח ללו קרעין או עסככר לוער דכלו ען סכליות, ללל אס
 גס צפעס אסרל טלל צפעס ססכנס סיל מוללח אוחן ספיר איכל
 למיחוס צענוקוס יס לל גס דס כולל וצפעס ז"ר כני סדרי למקור
 ולייחי ל"י, וסו סכרלס דעס סרע"ל זכס ללל ככו"י ליקא יל טמוללו
 סכנס לזס ססלס יוטכס על סססכל ומחקה ולסס אסרל חקה
 ומחסי"י אס ססכל (צלי ידעסס) קודס גנרס צלום טלין כלן ז"ר
 ללל ללו טכלו ציווק ולל צעתיסס, ולס געללו צו קרעין כללו
 סרי ככור טלל צלו ען סעקור רק ען סכליות (וי"ל ג"כ סכנדוק
 וחקה עלום יסס קודס סעלה ז"ר) ועוד ליכל למיחוס גס לללו
 סמוללו צומן מופלג וססכנס דסל זסו ודלי צענוקוס סכליות יס לל
 קרעין כללו ובמקור יס ססק ולין ססק מוליח זידי ודלי כני"ס
 סססר"יו סכרל זו לכדון לדי"י ע"ס, צללס סכללי דברי סס"י ז"ר, ועי'
 לשון ססוססלח ססככלי צללס ס"י ק"ל ס"ק ל"ז וליי סכוונה לדין זס:

קצב א תנעוס ליכסל וכו', כחצ צטו"ד ח"ל ע"י סק"ל ססקס
 מחנר ורוח וסירולו דחוק דלין טוס סכרל לסלק ב"ן
 זמן מועט לזמן מרובה, ולפע"ד נכלס סקוע ללל ססו חז"ל רק
 צחימוד טל כסולין סחימוד גדול יס לל צעס סיקרל לל סס כסולס
 סיחור מנע ססלי"ס רולל ליסל אסס רולל ליכסל דעב לוייח
 ען דו ללל לציח טל זכור לין לל סחימוד רק כנו סחימוד טל
 כל ציח ודע דסל סילגס לין לו צס קידושין כלל וכי לריכס
 לבל ציח וציח ז"ר חסו סלמורו צט"ס תצעוס ליכסל ולסי"ז ל"ל
 דלי"ל לזדוק עלום אסי לדעס סכג"ס. סעיף צ' רק עד סעס כיסולין
 ללל אחר סנכולין אס לל בעל חיקף ל"ל צדיקס ציויס טבין
 סנכולין לסצעילס עכ"ל : וְלַפְעֵיךָ לל כסירל כי וכל ססוקסיס
 מנעע דסחימוד חול סחימוד לססוי"ס חדט, ומס ססקס מסיגס
 נכלס סשוט דלע"ג דמחזיר גרססו לריכס ז"כ סיינו וסוס דכר
 אכסס דעסס וסלי גכרל ועסס סכחחדט לל לסכסל לו כחחדט
 לל ג"כ סחימוד ללל סילגס מלסר סכצעלה לו פעס אסס (אחר ז"כ)
 וסול יחדס לו לסיגס לל אססס דעסס זי"י וליכל סחימוד חדט
 (וגס לסי סכרל סר"ז נכלס ללל קסס מסיגס) וז"ס חסו סלמורו
 צט"ס תצעוס ליכסל, לל ידעלי רמז רל"י ומס אס רכז קנע ליכסל
 סהול לשון ק"י וסכל יודעין לום כלל ככנס לחוסס, ולס כדברי
 דסמורה סיל דוקל צכיסולין ומקוס דעב למיחנ ען דו ליכל מלי
 ויקסס צט"ס לכז וכז כחון דסל חסס לל סוי"ן כיסולין נמורין
 רק ליו"י, ואף אס כדחק דגס צכסי"ג איכל סחימוד

סוכה לגמרי יס לסקל אף אס מוללל צדיקס סלסר סעלה ז"ר :
 (כ) רק אחר ז"ר . ס"י סליכס מוללח אוחן צלל ז"ר רק אחר ז"ר
 ללל מוללח אוחס כחוך סרע"ד וגס אסי"כ, וכמו סכחצ לעיל סמולל
 כזס ג"כ צמ"ה, וכחצ צטו"ה ק"י ליע אס מוללח אוחן אחר סעססכנס
 ובחוך ססתן לל נעללו וכן כסצודקס

אחר פעמים איכס מוללח אוחן יס לטן
 ססתן דרך סחיכס ססתן דק ולס יעללו
 על ססתן קרעין כללו סרי כחכר טגס
 עס ססתן יוללין וססורס סיל, ללל אס
 נולל גס על עד סצדיקס טלל כסמוך
 לססכנס ג"כ מללו סקרעין או לל מנסי
 אף אס נעללו גס צמ"ה, וסולק זכס

אוחו חול (כ) קן רק אחר ז"ר וססורס (כח) דלינו
 דס רק קול סדרכו לסולד ככליות (צ"י צעס סר"ן סר"ן)

קצב דיני בלה הנכנסת לחופה וכו' ה"ם :
א (ה) תבעוה לינישא (ו) ונתפיימה (ז) צריכה לישב
שבעה

על ז"ס טס ססולל סגלון בעל לור חדט זליל טענע סכסססס
 ססורלס צק"ק ליקל לטן אס סססכנס ולס נולל טס מעסרין
 גס ללו סמוללו צדיקס, ללל צטו"ה צ"ל ק"י נרע כחצ לססוק
 סוכלס זו וקייס ח"ל וליכ סוכלס ק"ק ליקל על חלס צט"י עכ"ל,
 ובק"ט סוף ס"י ק"ל מצי"ל דברי סרז דדיין דק"ק ליקל צלסס
 ט"ס לל וקח וצעד סצדיקס סיל מוללח קרעין וכחצ טס דליכל
 צדיקס סמכרל טכלו סקרעין. ומקוס ז"ר וסייני סכנדוק סלסס
 לי"ע וחקה סיעב צחורין ובקדין טלל יסלכו טס קרעין כדצקין
 ולסיכ חצב על סספל וחקלה ז"י רגלי לחוך סספל וקודס גכר
 סקילות מולל סעילדס (צלי דעס סכנדקס) אס סספל ומחחס
 וחקן ז"ר ולס נעללו טס קרעין ודלי מנ"ר אס, ועוד כחצ טס
 לסחיר עכס ס"ל (ועז"ס צק"י ססי"ס ק"ק כ"ז) וססי"ס כקוף דברי
 נכלס ססורס לו ע"ס : בְּסוּרָה ק"י זס מצי"ל כצדי"ע דברי סרי
 סרע"ל ס"י קריו סכסלל צלסס סחימוד מוללח ז"י סצדיקס כמניס
 אדועיס כנו ז"י סרייט כער יס לל חול צמ"ד וקודס צדיקס סיל
 מרגסח כלז גדול צעחיס ולסר סכלז מוללח סכחניס סכ"ל יס
 לל וקח קבוע וצפעס סעלה ז"ר איכס מרגסח כלז רק מוללח
 חול אדוס וסכחניס סכ"ל כססס לחיס סס כנו מוללח וללסכ סכסייב
 כחקקס סכסס מלוד ויכולין לגכור אוחו מסיגד ולידד טס לסקל כיון
 דסס רלייסס מנכנס וכולס מחנח כלז וגס רכילס לגללו צמ"ד חול
 ותלן אדוס יס לל וקח קבוע לע"ס . סלינו ידוע סמכס מוליח
 דס וגס לי"י אס סוכס צמקוס ססדס צל ז"ר כיון טעכס וכלז
 צוחסיס קרוביס לכליות וידי סמקור יס לסקל : עיין צט"י ק"ן
 ס"ק ק"ע אס לחלות סקרעין ככיס סכלי"ע, כספר ז"י כדס נסלל
 צלסס סרע"ד כקייס רק צפעס ססיל דומקס לי"ע לגדוליס או סיל
 רולל דס, יס לל וקח, וגס צדקוס מילדות מונסוס ואמרו כי יודעוס
 סמוקוס ז"ר צל דס זס, והורס סעעסס סצדיקס סכ"ל ג"ס ולסיכ
 חוכל לחלות דס זס טלל צפעס וקסס וז"ר יס לל לסחניר לקבוע
 צדיקס זו פעס לי' כחדט כדי ס"י מוכיס קייס (וע"ס או ציוס
 סוקס לינו מוזן דסל או עסחמול מולל על סמוך ולכרזס מוכיסס
 לטולל) ובג' ימיס כרלסוקיס טל סקייס מניד כססרלל לעקוס לרכי
 לגדוליס חעסס צדיקס זו, ועי' טוללס : (כח) דלינו דס וכ"י . ולי'
 להטיל למיס לרלות אס כיומין דלסי אס כיומין ססורס כיון
 סכלו מחנח ז"ר :

קצב (ח) תבעוה לינישא וכו' . אסס סדככו צו לסכסל ללי"ע
 אסר לל רלסס אוחו מועולס וכחללי"ע ע"י מכחציס וקצנו
 יוס כניסולין וקפסס אססס ז"ר קודס טכל סלי"ס יס לסחניר ללל
 מסי ללל לריכס לטכס ז"ר מנע סרלססס אוחו די"ל כיון טלל סכיס
 אוחו מועולס כחחדט לל סחימוד צעס סרלססס אוחו . עי' טוללס ל'
 (ג) ונחסייקס וכ"י . סצ"ס צק"י ק"י . ס"ק י"ג . ומססס כלסס
 ססיל עסיס טוסי ונסיס סליס וקפסס ז"ר צעס סמחס ע"י נסיס
 סקחוס אס חועיל לל סכסלל צעס סלייחסס כי אסכר ציוי סעוסכ
 לל ס"י לל סחימוד ועסס כחעורר לל : (ג) לריכס לי"ע ז"כ כחצ
 סר"י

יחודין ונחיי שם, לק"מ, אבל לחי קמח של בע"ז דליח ליה כן
 סנרא קש סומא ליה לכ הקנה כלל, בשלמא פקחח י"ל משראחב
 אוהו פ"ח כבר שנעב לה חימוד ולא יוסיף, אבל סומא שלא
 רחב עדיון חי ס"ד חימוד שנשעת חניעב ופיוס לא הכניע
 אוהב ולא חרווב למאב, ח"כ כשחבוא לידי קירוב נצר החמוד
 וחראב וליח לב הקנחא כלל, חע"כ בא ליחא:

והנה כרז ז"ש ס"י קי"ט ס"ק י"ג מסהפק בעתים שטעב
 ועתים חלמח והנעוב בשעת שטחב ובדקוב נקיאות חי
 מותרת לכנעל בחלימותח, דלמח לא חי חמדב בשעיוחב, ופשע
 ליה לבקל נקלח רחי מדלח אמר צפ"י חרש קי"ג ע"ב לר"ח חי
 חרשח יכולב לכנשא עיתים שטעב עתים חלי"י. ולעני"ד רחי גדולב
 חי, דכוח ז"ל כי דכ"ל לש"ם למימר באי נ"מ, חב נאמח חי
 רחי כ"כ, אבל רחי מנפן בדין ח"כ לר"ח חי הקנב לחרשח
 לכנשא כלל, וגם לשמואל דס"ל חס כר"ח נבא, ואיך פירס
 עדותו של ר"י בן גודגוז פ"ב דגיטין [נ"ב ע"א] וספ"ז דעדות
 [מ"ט] על כהרשח שביחב חני וכו'. וחוק לעמר דשמואל פליג
 על סחם מחני ועדותו של ר"י בן גודגוז, ואפי"ר ר"ח לא יחלוק
 על משבב כשנוי בעדות, ועכ"פ מני"ל לרב חשי לכסהפק צדור
 ולמימר דחלוקו. חע"כ מוכח דחמדח שבימי שנעוב מועיל ג"כ
 לחון פקחח. וחוק לעמר שביחב נאיסור, דכרי כ"ל לשנח
 שאירס:

וג"ל רחי מקנעב גופב, דכבר ביחרי במקום אחר א דקנעב
 גופב חי כל חמנים שוים, וברי חפי במופלח סמוך
 לחי נדריו נדקין כל כנעב, לפעמים יודע ולפעמים חי יודע
 לשם מי נדר. וכחחי דלרמז"ם [כ' סועב פ"ב ב"ד] דס"ל קנעב
 שנעעלב חחח נעלב חסורב לו, לחו משום דפיתוי קנעב לחו חונם
 הוא לחלועין, לחל חי כל חמנים וכשעת שוים ולא כל בקטנח
 שוח וחייב דלמח ביחב נעלה דעח ופתוי רלון חי. ובה ישכחי
 דל"ק אחרמז"ם מינמות ס"ח ע"ב דר"ח ככן לא ישא קנעב
 שמח חספח עליו, משח"כ ישראל דפיתוי קנעב חונם:

וכבר עורני חס אחד ב, לפמ"ש הר"ש נחשוכב [כלל ע"ז]
 ס"י ח' דבן י"ג לגדלח הוא ככל השיעורין הלכב למשב
 מסויי, ולפמ"ש הרמז"ם פ"ט ממלכים ב' יו"ד לח נאמרו
 השיעורים לנ"י, ח"כ ממילח חי דין גדלוח וקנעות לנ"י, וחקיי
 אחרמז"ם שכתב שם פרק י' הלכב ב' ולעולם חי עושין חס
 לח קטן ולא חרש ולא שטעב וכו' ע"ש. וכשחי לו דודחי בא
 דבעין שנים וסמינים הוא שיעורח כל"מ, חפי יחי משכיל ובן
 דעח לח יחחייב עד שכניע לשיעורח דמרפ"ב בשנים ובסמינים.
 חב לח ניחן לנ"י, אבל עכ"פ קטן שאינו צר דעח אשר פיתוי
 ורלנו חונם וכחרש שועב, גם ב"נ פטור, ופשע לפעני"ד:

והיות כן, הלח יודע דקנעב מנח ג' שנים ויוס אחד חי לב
 חמדח, וחח"ל שלחי קדושין [פ"ח ע"ב] קנעב חיודעח
 עעם ביחב וחייב מוסרח ענמח לביחב, וכעין חב גדל וחולך
 עמח וחין חנו יכולים לשער זכ, ואפשר הוא ג"כ עתים לעובב
 ועתים כן, וקיימ"ל אחד קנעב וחחד גדולב לריכב לכחחן ז'

נקיים, וק' מח יועיל דלמח נשעת חניעב לח כיב חמדח שלימח
 וענח נחוסף לב חמדח יחירב, חע"כ חי חילוק:

ראולי י"ל בא דש"ס מכ ס"ו ע"ח, רבינח חיעסב לברי בי
 רב חניבח ח"ל חימר דאמר רבא צדולב וכו', וי"ל דגם
 ר"ח ידע דע"י חימוד אפשר שחראב חפי קנעב, אך בא ב"ל
 ספק ספיקח שמח לח חמדח כיון דקנעב חי וחח"ל חמדח דלמח
 לח רחב, אך חי כיו קנעב עלולב לרלוח נעלמח חע"ג דכשחח
 לח חי שעת וסחב לח כיו זכ ס"ס, דחי כחן לחל ספק אחד
 שמח רחב שמח לח רחב, אך קנעב שח"ח לכסהפק ברחי
 לחל ע"י חמוד, ובחמוד נמי כולי באי וחולי, ובחמוד בקנעב
 ספק הוא וי"ל שפיר ס"ס, כעין דר"ח [עכרות פ"ו מ"ד] ספק
 ביחב עכור ספק מגע עמח, ובחרי זכ במקום אחר ב. ומ"מ
 (ר"ח) [רבינח] פליג נמי חבא ולא משוי חילוק בין גדולב לקנעב.
 ועכ"פ מוכח דקנעב חי חמדח שוב, ומ"מ מועיל ספירחב,
 ופשע ספיקח של ז"ש לקולח:

וכנב נעעס בדיקב זו ובחחח ז' ימים נקיים, ס"ל להרשנ"ח
 [חכ"ח שער ז'] משום דנרגע בחניעב יגרוס חחמוד עיפת דס
 כחדל ע"כ לריכב ז' ימים נקיים כרואב ודחית, וברח"ש [פ"י
 ס"י ד'] בקשב בימי רבא עדיין לח נחפשע חומרח דר"י וכנב
 סני בששב וחב, ע"כ ס"ל להרש"ש דנכל יוס שחחקרבת לגשוחן
 ניעוסף חחחח וריכב בדיקב ליומח שמח חרוב חיום, וחל נאמח
 חספור ז' ימים מחוחו חיום שחמלח עיפת דס. ודנרו לע"ג כנר
 נחשוררו בחחרונים במקלח. וחעחיק מ"ש חני בחי"ה ח"ל דברי
 הר"ש לע"ג ממ"י מחי ס"ל חי מכוני בדיקב לדס חמוד ח"כ
 חמחי לריכב ז' נקיים, חדוק ענמח נשעת חניעב וחס לח חמלח
 דס חחי עכורב כדעח רחב"ב כשנצח מיימוני [לכל' ח"ב ס"י
 ח']. וחי ס"ל ככל כפוסקים דלח מכוני בדיקב ח"כ מחי מועיל
 בדיקב ככל יוס כיון שכל יוס מוסיף לב חמדח. חמנס נס"ע
 [ס"י קל"ב סק"ו] משמע דמודח ברש"ש דביוס בחניעב לח מכוני
 בדיקב שחס חרוב עיפח חחבד, ובשחרי ימים עכ"פ מועיל בדיקב.
 חב ל"ע יביחב נארעח, דכרי חמדח אחרונב קשב מברשנ"ח
 להרש"ש. וח קשב נכי בימי רבא לח נחפשע חומרח ר"י וחל
 כלריכב (ר"ח) [רבינח] כפסק עכורב, מ"מ לחי דקבל עכשו
 חומרח ר"י למח לח נלעך כפסק עכורב ליוס רחשן יוס בחניעב,
 דלח יועיל בדיקב לחוחו יוס ומשוויין לב רואב, ולמח לח חלעך
 כפסק עכורב גם בח"ז. חו קשב מחי יועיל בדיקב כל ז' הלח
 כל שעת ורגע חחמדח, וכי ידיב בין עיני כל ז' ימים, עיין לקמן
 ס"ח ע"ב. גם חיך חמר רבא ז' נקיים, וחין רק ששב, דיוס
 בחניעב חי לח מן חמנין להרש"ש, שכיב קודס חומרח ר"י.
 ע"כ שעת ברש"ש קשב לי לכלום עד כחן לשוני בחידוש:

והנה כרשנ"ח לח יחחיש הענע שחיח מוספח חחוב וחימוד ככל
 שטב ורגע, מ"מ לח חייב ליה משום דשנעב לב חימוד
 מיוס בחניעב, וחפילו חימוד קל דשטית וקנעב, וחפי חנעוב
 בקטנח ונתגלכ ביחחיים משעב דרמי שפרי בחסניחא עד כניסב
 לחופב, מ"מ חחמדח חיוחר קלב שנשעת חניעב משניע לב
 ומרווב לחחוב עכ"פ, וכ"נ דכוחי:

מן אליו, ושוב קושינו כפ"ש בסמוך, וכ"כ להלן סי' ש"ו ד"ה הגה זה.
 ג) עיין ח"י ב"ב נ"ה ע"ב, וח"י ע"ז ע"א ד"ה הגונס לבקעה.
 ד) נדפס בח"י נדה שם ד"ה תבעה, בשיעויים קלים.

א) עיין לעיל סי' קמ"ד ד"ה וראיתי במקור, וש"ג.
 ב) ה"ה רבי יהודה אסא דצ"ל, והשאלה כעובב כספרו שו"ת מהר"א
 חיד"ד סי' א'. ובשו"ת החדשות (ירושלים - השמ"ט) סי' ל"ז נדפסה חשובת

חלק 7 קרב"ל לשיטתו הארץ וזאב ספ"א
 שבט ירד סימן צ הלוי קט

בשנת מבגש עגול חזן סי רב שאל מה
 ואסין נכ נמי לביתר וכן בשנת יגל ועקב וירד
 כדפס מחדש.

וכינו ידיו דוסיח בלוי: מנצרו בכלל
 מרוח ועד גשם — מלכ לישועה סי.
 ע"ז וזה סי קב"ב. וז"ל סי קב"ב. ח"ס סי קצ"ח

סימן צא

בירד סימן קצ"ב דיני תבעוה לינשא

7 **נדה** ס"ו ע"ה, אמר רבא תבעוה לינשא ונחפייסב
 לריכב שששב שנשב נקיים, וכחז רש"י שמה
 מחמת האות חמוד רחב דס. ויש לפניו נדה ג'
 דרכים, באחד דס חמוד כ"כ כלל דס נדה ומעמא
 מכ"ח, ובאי דלעיל כ"י ע"כ דא"ל דס חמוד הוא
 לאו לטבר אמר כן אלא כדי לברוח חכמתו, בשני
 משיב ברין בחי שם לטולט דס חמוד טכור אלא
 דאגב דס חמוד נמשך גס דס עמא ולא לריכב
 ככא ז' נקיים דילמא רחב דס ממש אגב דס חמוד,
 חב גס דעח המאירי נדב כ"י וכ"כ גשם גדולי
 המחברים (ברמב"ם), והשלישי דעח באור ארוע
 כה"ל נדב סי שמיח גשם כרש"ב דכא דס חמוד
 טכור מכ"ח אגל מדרבנן עמא, וככא משום האי
 איסורא דרבנן גזירין, ולפי"ז איכא הידוש טוכא בדבר
 דאסיג דגס אס רחב ודאי מחמת חמוד אינו אלא
 דרבנן מכ"ח גזירין דילמא רחב.

והנה דעח כרא"ש בשמעתין דלריכב ז' נקיים ממש
 לבדוק כדון ז' נקיים דכ"ז שביח מתקנת
 ליום חופתה לבב כומב יותר ולא די בלא בדיקה,
 וי"מ הפסק טכרב גס כרא"ש מודע דלא בעינן.
 דעת כרש"ב ודעמי צחורח כניח בית ז' שער
 צ' דלא בעינן לא הפסק טכרב ולא בדיקה
 כל ז"ל, וכיוצו דכוא גורם בשמעתין ואיעבד שנשב
 יומי צחר ככוא יומא ואחא ואל"ל מ"ע עבד נד
 הכי, דרבינא איעבד ואחא רק אחרי ז' ימים, ור
 חזיבאל לא כ"י ס"ל שצריכב ז', דקטוב כיתב ואף
 על פי כן נכסב, כרי דלא בעינן לא הפסק טכרב
 ולא בדיקה כל ז', וכרא"ש גורם כספרי השנה דר
 חזיבאל כ"י עמו כשא"ל דלריכב לישב ז' נקיים
 והפרש כדח וככלכ, וכנב כרא"ש בקשה דאס כן
 אפי ישיבה ז' אין כלן ומב חוטלה יש בכמתת
 שנשב ימים, וכרש"ב צחורח שם כרגיש צב ור
 ואעפי שחמרנו לריכב ז' נקיים לא נקיים כספרי
 צפינו ואפילו בחלתן או כסופן כשאר נקיים דנב
 דעלמא קאמר אלא כל שאל כרגיש צב חוק שנשב
 נקיים קרינן לבו, ור"ל כריג עכ"פ כוי גס צבוודא
 דרבינא דכיא לא כרגיש כלום צמך ז', ואעפי
 שלא שמה לב דכא כ"י עובד מילתא דלא רמיח עליה,

אר"ל משום ריי מקור שנעקר ונפל לארץ עמא וכו'
 למאי חילמא לטומאה שנשב דס אמר רחמנא ולא
 החיכה אלא לטומאה ערב, ופי רש"י שנעקר החיכה
 צבר, ולמדחי פירושו עמ"כ מאירי שם ח"ל מקור
 האשכ ר"ל החיכה כצבר שכדס מחכוב צחוכב
 שנעקר ונפל לארץ האשכ עמא כו עומאח ערב מלך
 שנגטב צמקור, ופי אסיג דיש דס צחוכב רעני
 דס כדוב מי"ע כיון שנפל כל המקור אין זה דרך
 ראיח דוס אמר רחמנא שולא וכו"ן ילא כצבר ועיין
 כה גס צביח סימן קפ"ח, ומדמקשה כ"י בפשיטת
 חילמא לטומאה ז' דס אמר רחמנא וכו' ואכתי מי"ע
 נא נימא דר"ל קמ"ל דמקור שנפל לארץ האשכ עמא
 שנשב ר"ל שכל ראיח שחרבא מאן ואילך מטמאה
 שנשב כרגיל וכניד ממש, אלא פשוט דכיון דנפל
 פיקר במקור שוב אין לדון על מאן ואילך דכל
 טכור, ואין לדון אלא על פלס גשילת במקור, ואף
 על פי שיש לדחות ראיח זו דלשן ריש לקיש דוחק
 לפרש על כראיות שאח"כ מכ"ח גס בלי זה הדברים
 פשוטים דאין לה עוד עומאח נדב.

ובענין כז' נקיים שכתב כ"ח דמב שייכות בדוקב
 אלא כיון שאין לה מקור ודס עמא וכ"י
 השפוח כ"י נדב ל"ו ע"ה דל"ו ד"י מעינות כס
 פולב לב ז' נקיים אפילו ממטבח לראות כל שנשב
 ושפיר חזי צב, וכבר ידוע מהלוקח כחורד סימן
 קל"ז פס כ"ח ירד קפ"ז, ולבחור"ד בעינן ספירה
 וגס בדוקב מכ"ח, וכ"ח שם כתב צמחלוקתו עליו,
 ח"ל אכל שוב אח"כ אפשר לעינן ספירה נקיים כס
 ספורים לפניו כל שכו"ן לב שהגיחה על עמא
 שחריח ח' מדי ימים ויודעת צמלמה שאז לא נפתח
 מקורה, ואמנם יחי זה כהשנה פרטיה באופן שלא
 נהוש דלמא ארגשב ולא אדעמח אלא שחטמוד טעב
 אחח מסוחה דעמח מכל כרבורים ומחשנות ומשגיחה
 על עמא ויודעת שלא נפתח מקורה וכו" ספורים
 לפניו אין יסן שזב כבדיקב קשה מלך ע"כ פיקר
 כבדיקב פ"י כדוקח חורין ופדוקן וכ"י יע"ש — ואף
 על גב שצמחלה דבריו כחב זה כ"ח דרך אפשר
 מכ"ח סמך פ"י בלכב למעשה, ואסיג דלענין הפסק
 טכרב עודי ל"י כ"ח לכו"ר"ד כבדיקב משכנה
 מן כחור"ב, מכ"ח בא כתב משום דלא מכני מה
 שמשגחה על עמא שלא כרגיש דמב ושיענו זה
 כיון דלא אומרים וחוששים שחמעיין פתוח עוד מלפני
 זה, וכל זה לא שייך כאן צביד כיון דאין כאן מעיין
 כלל, וגס כחור"ד יודב ככל זה, ועוד שכתב כ"ח
 שם דכ"י שגולדה במבב כותן שמעינה סחום יכולב
 לסמוך ע"ז גס ככפסק טכרב, ואין להאריך בפשוט.
ודבריו צב חס עכ"פ זה צבור עפ"י כרופאים
 מומחים שנפל ממנה כל האם ואין דס
 יולא כלל עוד ממקום כנקרה מקור ובעלם אמירה
 כרופאים אין עסקינן כפח צב, ושזב כרא"ל ל"י

הנהגה
 שאלו ק'
 שד"ר מילתא
 ו' ד' קט'
 ק"ו ע' כחון
 ח"ס
 ח"ל ד"ר ח"ס
 ח"ס
 ח"ל ח"ס
 ח"ל ח"ס
 ח"ל ח"ס

סימן צב

כבוד ידיו הוקר מופלג בחורב ויראה ...
 אשר שאל כבודו בענין אם מותר לסמוך על ביתר
 הכשביץ שנפית יו"ד סי ק"א סימן ג'
 נקחה החינוק מידה לידו צימו נחב משום דמי
 נושא אח עלמו, בעניותי נראה דאין לסמוך ע"י,
 ולא טוב עשה הפית שכחתיקו, דז"ל הכשביץ ח"ג
 כי י"ח, וליטול מידה החינוק נראה שמוחר דמי
 נושא אח עלמו, ולהשליך מידו לידה מותר שלא אסרו
 הלל על ידי חבור כבשטב עכ"ל, ובכשביץ ח"ג סי
 ר"ל כי חלל שיש להקל ליעל החינוק מידה משום
 דכחי נושא אח עלמו כדאיתא שבת י"ד וקמ"ד וכ"ח
 אינה עושה כלום אלא החינוק עלמו הוא יולא מחיק
 אמו ונח אל חיק אביו, הכי נחשוכי ראשונה מדחלה
 נכ דדין מי נושא אח עלמו משהע דכל ביכא דיש
 דין מי נושא אח עלמו דכיוני חינוק שיכול עכ"פ
 לילך ברנליו [אף דעתה החוסי שבת ק"ל ע"ח
 דמטיקר בדיו אף בקטן ביותר מי נושא אח עלמו,
 מכ"מ דעת ברבא ראשונים ברמב"ן הכ"ח בר"ן
 דקטן שאינו נוטל אחת ומניח אחת אין צו דין מי
 נושא אח עלמו מן החורה וכמביאר בביאור הלכה
 סי ש"ח] אף שעכשיו אינו כולך מעלמו אלא האב
 נוטל בכחו מחיק אמו מותר דכ"ב"ג אמרו צדיני
 שבת דמי נושא אח עלמו.

איברא מלשון חשוכי השני דכחיוק עלמו יולא
 מחיק אמו ונח אל חיק אביו, משמע דאין
 זכ דין מי נושא עלמו בלכד אלא עיקר החירו כיון
 דמעלמו יולא, ואלו צרישא מדמה לב לדיו במבואר
 בשבת בפרק נוטל דכ"ב נושא אח החינוק ואין
 החינוק עושה כלום והפטור רק השום דין דמי נושא
 עלמו, ויחי איה שוכי נראה דכשביץ עלמו לשיעורו
 צוב שכי כפי י"ח ולהשליך מידו לידה מותר שלא
 אסרו אלא ע"י חבור כבשטב, אבל לדיון דקו"ל
 דע"י זריקת מידה לידו נמי אסור, לא גרע כושעת
 חינוק עס כל סברות המקילים מתיקב דאסורה.
 שוב הראו לי משיכ בצרכי יוסף סי ק"א בענין
 זכ והולעמיד כחצו.

עד לקפו סי ק. חד ק"ב-ב

סימן צג

א.

אשה החלילה למנוח שנבע נקיים בחרות כבניה,
 ונחא ביום השניעו לאה"ק, ויחזע כי שנבע
 שעות בערך מתקדם ביום צ"י פני ארכ"ב איכ
 חסרים לב ז' שעות מי מעיל אם מותרת לטבול
 בליל ח' שנא"י כך נסחפק בשואל, הכי בעניותי
 אין כלן ספק דכיון דטברו שנבע ימים ק"א"ס או

מחייבים צ"י נקיים דילמא ראהב בשפתי חביעה
 אבל מימ מעיינה טוב סחוס כמשיכ ברשבי"ח דמכ"ט
 נח לריכה בפסק טברה, איכ די להרשבי"ח הידיעה
 שעמדה במצבה וכיונו כמה שלא הרגישה וצוב
 איתחוק ונמשך חזקה עכרחה, זכ טעם ברשבי"ח.
 אבל ברש"ח לדעתו דס"ל דבעין ספורים לפניו
 ואפילו ידע דאיתחוק בטברב בעינן ספירה
 כדין ע"י נדיקב כדעת החור"ד או כדעת הח"ס,
 וכיון שכן כיון שכ"כ חקנו ז' נקיים לא די בחזקה
 טברה אלא בספירה כעין ז' נקיים דעלמא.
 ולהלכה בל"ח"ה ברשבי"ח אשפ"י שחזיק בסברתו
 מימ לא החזיק בשיעורו ופסק דבעין נדיקב
 שנבע וכמבואר בש"ע בשם רשבי"ח.

←

ודע דראיתי ברא"י סי שני"ח אחרי שביאר דין
 הנבע לישא זכר כי והלכך לובשה לנשים
 כל ז' ימים קודם חופה ופורסה סדין לבן במטהב
 ובדקה פטם אחת או פעמים צו"ס ואם לא ראהב
 בכס דס טובלת בליל בעולה ה"ז קודם בעולה
 שחא ראהב דס שוב או שנחוס צימו בחוליה ולא
 טננה ומיעברה עכשיו בעולה זו זכר עכ"ל ברשבי"ס
 וכונח גם במרדכי דשנעות-סי הש"מ ועיין צד"מ
 סי ק"ב. הכי ה"ז דכ ברשבי"ס דלריכה עבילה
 משום כגס אם לא מלאכ עכשיו דילמא ראהב לפני
 שוב ולא עבלה בחוליה וכיונו דס"ל להרשבי"ס דכ"כ
 בחבע לישא החשש על ראהב גמורה דאכנו לב
 נדיקב לברר אם ראהב או לא, ואלו בהרשבי"ח
 ודעמי (וכוח כעין סברה ברשבי"ה) אלא דה"ז
 דבעין עבילה דילמא ראהב בחוליה לפני זכ.

←

ועיקר סברה ברשבי"ס כזי דחקנתו ביתה חנוכה
 לינשא לריכה שנבע נקיים וכיונו חייב נדיקב
 כל ז' אם נעמלח ולא ה"ז החקנה לריכה לטבול דכן
 על שעת פיוס והן על משך כז' אכנו לב נדיקב
 לברר, משאיכ להרשבי"ח ודעמי דהחקנה ביתה לריכה
 עבילה.

והנה לדיון אין נע"מ כזי בחולה דכולס מדות
 מלפני זכ, אבל הכפ"מ בחלמח או גרושה
 דעבלה לנדחה, ואח"כ חקטוב לינשא ובדקב כל
 שנבע ולא מלאכ כלום דלהרשבי"ס ביתה מותרת בלא
 עבילה וכיון דאיכא חלח"ח עמודי עולם ברשבי"ס
 המרדכי וכו"מ שבעתיקו דבריו ולא השיגו אוחו
 מכלל דס"ל כן, מכ"מ ברשבי"ח וברא"ש ודעמי
 הילקום וס"ל דלריכה עבילה ממ"מ דעל החשש על
 החביעה לא מהני נדיקב, איכ הוחקב בעומלחה
 ולריכה עבילה, ומימ ל"י"ט טובא על רצונו ככ"י
 שלא בעיר מכל זכ.

ולהלכה כממור לריכה עבילה וכדאופסק בש"ע,
 ומימ לענין צרכי על העבילה ככ"ג ל"י"ט
 ק"ח. ומכ"מ פחימה כל בעוסקים יראה דעבילה
 בצרכי אפילו ככ"ג. עד חד סי ק"ח

הגבול, ימים אלו מה שיזכר מניני אם אתה עושה זה הביאה של החתן כמביעה חדשה אם לא עבר אפי' יום א' הרי כאן תביעה חדשה וחימוד חדש ואם אמרין דלא נתיאש(ה) מן תביעה ראשונה אי"כ אף דעברה ז' ימים ולא ברקה מי"מ הא כבר מנה ז' ימים בזמן הראשון וכי' רמ"ש ששה משבעה וכי' עכ"ל. וכתב ע"ז המרי"ט ואי תמה מאר על תמיהתו על שהוא צווח על המ"כ בא נצרות על מה שכתבו הפוסקים וכי' וכן הוא בהנהגות רמ"א סימן זה סעיף ב' שכתב יש לה לברוק עצמה בכל יום עד בעילה מצוה ודוקא לכתחלה אבל ברעבך אין להתמיר אם ברקה פעם א' תוך ז"י ע"כ, והוא מדברי ב"י והקישו נמי מה גבול יש בין פ"א תוך ז' או לאו, אלא ודאי הדבר ברור דככל יום חיישין לחימוד. ויענ"ש שהאר"י דרוא רמ"ג כבדיקה אחת משום דלא אלים הוא חששא מרואה ודאית רבדיעבד דעה רוב הפוסקים רמ"ג כבדיקה אחת תוך ז', יענ"ש. והמרי"ט לשיטתו כמ"ש בסק"ט דדעת הרמ"א אף בישיבה ז"י דאם תו עבר עליה ז' ימים ללא בדיקה צריכה לישב ז"י מחדש. וכן נקט בלחם ושמלה וכתבמת אדם (כ"ל קט"ז סי"ג).

ג. כחז"ל מבואר דלא כהמרי"ט אפנים כחז"ל מבואר רבדיעבד אם כבר ישיבה ז"י אף דעברו עליה אח"כ ז' ימים ללא בדיקה מהני. ווי"ל (כביאורם סק"ז) והנה אם עבר עליה אחר הז' נקיים ז' ימים כלא ברדיקה לכתא מוכח מהמרי"ט סק"ז (ומבאו לעיל דכ"ר הש"ך) דאסורה אחת כשישיבה ז"י ואף אם עברו יותר מזה ימים מהז' נקיים שלה. ויש לפרש דכוונת הרמ"א רבדיעבד סמכנין כלא עברו ז' ימים ללא בדיקה אבל אם עברו ז' ימים ללא בדיקה אף שישיבה כבר ז' נקיים וגם ברקה כ"י נקיים מי"מ אסור שיעברו עליה ז' ימים ללא בדיקה.

וכס"ר"ט (סק"ט) מבואר כהצד השני ווי"ל ואע"ג דאשה רעלמא יכולה לטבול את עצמה כמה ימים קודם שתתקן לבעלה אפי' ישוּך יותר מן ז' ימים עד שתתקן לבעלה וא"כ בדיקה שאני הנא זכ"ל שהיא קרובה לנשואין איכא חשש חימוד וכי' יענ"ש רמ"מ סג' כבדיקה אחת תוך ז' דלא המיר מנהג גמורה יענ"ש.

ב. ברברי המשאת בנימין שפנאוי ברברי דאם עברו ז' ימים ללא בדיקה אף דכבר ישיבה ז"י מי"מ לא מהני והנה כשי"ד (סק"ז) מביא משו"ח משאת בנימין בכלה שלכשה לכנים וספרה ז"י אדעת הנשואין שהיו מוגבלים לז"י"ח ונשהגועי ר"ח נסן לא בא ללמחרתו בא צ"י מהחזן דאחילי ליה אונסא בודך ומיד יבא ביום או יומיים ועשו החתופה ב' או ג' ימים אחר ר"ח נסן. אי"צ ז"י אחרים אפי' לא ברקה עצמה בימים שבנתיים אם לא עבר עליה ז"י ימים כלא בדיקה וכי' ע"כ. ומבואר דאם עברו ז' ימים ללא בדיקה אף דכבר ישיבה ז"י מי"מ לא מהני. וכס"ר"ט (סק"כ) בר"ה ובספר וכי' מביא דהמלתי תמה ע"ז ווי"ל ואין מוכן לי כלל

הערה ברברי הרמ"א שכתב שאפשר לטבול ז' פעם לעת לפני בעילה מצוה

ובקצם המנהג שכתב בשם המרדכי דנהגו לטבול ליל ז' אע"פ שלא תבעל קודם מוצאי שבת. והיינו שאפשר לטבול ז' מעת לעת לפני הבעילה (ויעוין בס"ר"ט סק"ז דלאו דוקא ליל ז' אלא כ"י שאין יותר מדי' לילוח סמוך לבעילה מצוה שפיר דמי יענ"ש). לכא"י יש להעיר דבמרדכי (שבוטות ס"י תשי"מ) ששם המקור לדברי הרמ"א מבואר דרק ג' ימים קודם הבעילה המנהג לטבול. ווי"ל והאידנא שהנשים שלגו טובלות בזים ז' דרעינו ג' ימים קודם בעילה מצוה וכי' עכ"ל. הרי מבואר להדיא דרק ג' ימים קודם הבעילה ונבראה דבעילה מצוה עשו כלל שבת ולא כמנהג בזמן הרמ"א דרק כמז"ש עשו בעילה מצוה.

פרק י'

א' תבעוה לינישא ונתפייסיה וישבה ז"י ואח"כ עברו ז' ימים ללא בדיקה אי צריכה לישב ז"י מחדש

ז"ל הרמ"א ויש לסמוך הטבילה סמוך לבעילת מצוה וכי' ואם לא תבעל כמז"ש יש לה לברוק עצמה בכל יום עד בעילת מצוה, ודוקא לכתחלה אבל ברעבך אין להתמיר אם ברקה רק פעם אחת תוך ז' (כ"י) עכ"ל.

תק"כ

פרק י"א

בדיקת לילה אי מהני בנידון הנ"ל

בספר בדי השלחן (בביאורים ד"ה אם קבוצה של ז' ימים צריכה בדיקה אחת בדיקה וכו') כתב לחדש דאף לפחות בדין כל אשה, ובאמת היה מקום לסוברים דאם עבר ז' ימים ללא בדיקה לומר דיהיה יותר חמור מן נקיים כיון דיש לאחור שישבה ז"ל לא מהני לה וצריכה חשש כל הזמן שמא תראה מחמת חימוד שוב לישב ז"ל, מ"מ נראה שאם בדקה וכמ"ש הרא"ש אלא דכתבו הפוסקים בדיקה אחת אף שעשתה הבדיקה 'בלילה' יעויין בחור"י ובסר"ט דלא החמירו סגי. אף לפוסקים שס"ל דבדיקה ז"ל בעינן דוקא כיום. (יעויין בספר הגוזר סי' קצ"ו ודאית יעו"ש אבל זה בורר דלא הקילו בה סקע"ט) דהתם ה"ט משום דספירת לילה הפסק טהרה) ולכן לכאור צריכה ז"ל בכל וחוצרכה לברוק רק לכוד שלא ראתה, אף "כיום" לכאור, הר"ה בנידון דידן ודלא כבדי השלחן דמה מוסיף לי שכבר ישבה ז"ל מ"מ כיון דיש חשש שראתה א"כ שוב צריכה ז"ל בכל פרישה.

מנין הבדיקות צימים שאחר המבילה. והאם צריכה לבוש

לבוש

הנה מקור דברי הרמ"א שצריכה להמשיך ולברוק עד בעלת מצוה. והוא בהגהות מיימוניות (פ"א מאיסורי"ב אות ה') ד"ל פרש"ם רבעין ז"ל סמוך לבעלת מצוה וכו' וכן כתב מורי רבינו שיחיה בפ"ק דיומא (נ"ח ע"ב תורה"ה והאמר) שאם טבלה אחר ז"ל ולא נבעלה צריכה לברוק פעמים בכל יום יום עד שתבעל וכו' ע"כ. ומבואר דבעינן ב' פעמים ביום וכו' ע"כ. וצ"ע במ"ש או פעמים. ומשמע דתלוי בדעתם.

וכו' אבל יותר נראה דדוקא שם שאירע אונס להחחן שלא בא אז החמיר מסברא דכיון שעבר עליו (עליה) ז' ימים בלא בדיקה ניכר שנתיאשה מהנישואין אבל בכל אשה אפי' עבר עליה ז' ימים בלא בדיקה מותרת וכן משמע מסחימת לשון ההג"ה ומשאר פוסקים עכ"ל. ומבואר בחור"ד דלא כסר"ט.

ובספר בדי השלחן (בצינונים סק"ט) כתב דאע"ג דהחור"ד בביאורים מצד להקל מ"מ בחידושים כתב כהסר"ט.

והנה ז"ל החור"ד (בחידושים סק"ד) ואם עבר עליה ז' ימים בלא בדיקה משמע מהשי"ך סק"ז דאסורה ע"כ. ומבואר כסר"ט. מ"מ הרי סיים "ועיין בביאורים" ובביאורים כתב דלך לכאור נראה כן מהשי"ך אבל לבסוף מטיק שם דאף לפי השי"ך יש להקל. ולכן נ"ל דלא צדק בזה הדבר השלחן כמה שכתב החור"ד בחידושים כתב כהסר"ט.

והנה ז"ל הכ"י דף ע"א בד"ה כתבו הגמ"י וכו' (שממש מקור לדברי הרמ"א) וכתבו עוד הגהות אם טבלה אחר ז' נקיים ולא נבעלה צריכה לברוק בכל יום עד שתבעל דלעולם משתבעה לינשא איכא לספקי דלמא חזיא מחמת חימוד עד שתבעל עכ"ל. ונראה דכ"ז לכתחלה אבל בדעבר בבדיקה אחת תוך שבעה סגי לה ולא מחמירין בה בדעבר טפי מנדה ודאית עכ"ל הכ"י.

ולכאור מדברי הכ"י מבואר בחור"ד ודלא כהסר"ט דהוי הכ"י כתב דלא מחמירין בה בדעבר טפי מנדה ודאית ונדה ודאית אף אם עברו יותר מ' ימים משעה שטבלה עד שתזקק לבעלה לא איכפת לן וכמ"ש הסר"ט בעצמו וא"כ הו"ה בדעבר בתבעוה לינשא שפיר אפשר בדעבר לסמוך על ספירת ז"ל שכבר ספרה אף שעברו אח"כ ז' ימים ללא בדיקה.

הי דעת הגר"א

והנה על דברי הרמ"א שכתב ודוקא לכתחלה אבל בדעבר אין להחמיר אם בדקה רק פעם אחת תוך ז'. כתב ע"ז הגר"א (סק"ז) ד"ל כנ"ל ס"א עכ"ל. והנה בסעיף א' מבואר ברמ"א דלכתחלה צריכה בדיקה בכל יום מזה"ז (אף בתבעוה לינשא) מיהו בדעבר אם לא בדקה עצמה רק פעם אחת תוך ז' סגי ע"כ. ומבואר ברמ"א דבדעבר סגי כמה שבדקה רק פעם אחת בז"ל.

ועתה יש להסתפק בכוונת רבינו הגר"א כמה שכתב כנ"ל בסעיף א', דישי לפרש דכוונתו כמבואר בסעיף א' דסגי בבדיקה אחת שעשתה בו נקיים, ואפי' אם אח"כ עברו שבעה ימים ללא בדיקה כלל, וכמ"ש החור"ד. אמנם יש לפרש דכוונתו דכמו שמבואר בסעיף א' דסגי בדעבר בבדיקה אחת תוך ז"ל הי"ן בכל ז' ימים סגי בבדיקה אחת אבל בדיקה אחת לפחות בעינן אף שכבר ישבה ז"ל וכמ"ש בסר"ט וצ"ע.

7

עלמא לא גמל מנובל וכן ידעו ממנו טהור לפי דוסקו והילתם נטיל, אבל ודאי כהמנן יום למד לויז' בלום, ק' נטיל' למי' דורקין):

בו דבר פשוט הוא, שאם עיי מחולקת נחטבל השידוך, וחכיפ בא חותן אחר ונצטצה לכונסה, שצריכה נקיים מחדש וטבילה מחדש, דבחתן אחר נצטודד חימר חדש, ולא עוד, אלא אפילו אם אחר שנצטצה להשיי חור בו הראשון נכנסה עמו לחופה, בטלו הקדמים וצריכה מחדש נקיים וטבילה, אבל אם בביטול הראשון לא בא חתן אחר, ובאותו יום חוזר ונצטצה זה לזה, יש מי שאומר דאי' נקיים מחדש כשמעדי יום או יומים בביטול השידוך, ודוקא כשמעדי יום או יומים בביטול השידוך, כמי' בסעיף י"ג צריכה נקיים מחדש, ולא באותו יום, ואפילו הביטול היה ביום והירצוי בלילה, לית לן בה, רעדין לא נתיאשה:

בו מעשה באלמנה אחר שהיה לה זמן מובבל בהתנאים עם החתן לנשואים, אלא שהחתן אמר לה שאפשר שקיים הנשואין, וכן עשה, והיא אמה שפכה על זה וספרה ד' נקיים וטבילה, ובה עליה, ובודאי עשהה שלא כדיון, שהיה לה היה לה כירו גמור עד באותו, ואז נצטודד חימר חדש, והיה לה לספור מאז ד' נקיים, ומי' כיון דהוה אחר המעשה, אין להפרישם זה מזה, כיון דחשש חימר אינו אלא דרבנן נמי קוף י' זמן, ומעשה ככלה שבקשה מאבי החתן למהו הנשואים, והשיב שמסכים לזה, אך צריך ליטע לכתו לשאל הסכמתם, ואם יסכימו ישלה שליח להכליה להודיע לה,

וכן עשה, הדבר פשוט שצריכה למנות ה' נקיים מיום כיתא שליח, אבל אם הבטיחה, ואמר לה שבטוח הוא שגם בני כיתו יסכימו לזה, יכליה למנות חכיפ זה נקיים (נעט מעשה מייסל מיי' קמן קטון, וכן כל כיתא באלו הדברים, על המורה להבין ולהשכל בזה):

ז היחוד עם אשת נדה היתה החורה, ולא היישין להקלה ח"ו כמי' בסמן חיישין להקלה ח"ו כמי' בסמן

קצ"ה (מי'), אמנם זהו דוקא כשבעלה פעם אחת, ולא תקיפא יצריה כל כך, אבל אם עדיין לא בעלה, כגון שכנסה בנדחתה, או

דוקא כשנאוחו מעמד שנדחה זמן הנשואין לא קבעו זמן אחר, אלא שאמרו שלא יוכל להיות בזמן שקבעו, דאו היישין שלא בדקה יפה תאבד חימודה, ואח"כ השקבעו זמן חדש יהי חימוד חדש, ולכן לא מהני הנקיים הקודמים, ואפילו טבלה אינו כלום, וצריכה מחדש נקיים וטבילה, אבל אם באותו מעמד שרתו הזמן הקודם, קבעו זמן אחר לא רחוק הרבה מזה זמן הקודם, חוזר רק לבדוק בכל יום ואי' נקיים מחדש, וכן אם טבלה אי' טבילה אחרת, ולא כיש מי שמחמדי גם ככהאי גוונא, ויכל פשוט דאם קבעו זמן רחוק, כמו לחדש ימים וכל שכן יותר, דוודאי בכל ענין כסלו הקודמים, וצריכה מחדש נקיים וטבילה:

ג דבר פשוט הוא, שאם ביום החופה נהוזה מתלוקת בין הצדדים וביטלו השידוך, איצי שאח"כ אחר יום או יומים חוזר ונצטצה, והוה חימוד חדש ובטלו הקודמים, וצריכה טבילה ונקיים מחדש, אבל אם לא כטלה לגמרי, אלא שנעשה מחולקת מפני נדחיה או מפני שאיר פרישם, והחתן אומר שאינו רוצה להשידוך, וצד הכלה ודפיס אחריו, וחזר החתן ונצטצה, אף אם נמשך יום או יומים, אי' נקיים מחדש ולא אסחה דעתה (מן) ויראה לי, דאם להיפך, כשהכלה אמה שמכטלה השידוך וצד החתן ודפיס אחריו, חזרה ונצטצה, והוה חימוד חדש אם גמרה, באמת כלבה מקודם לכטל השידוך, ולכן אם אומרת שלא רצתה באמת בכיטולו, אלא עשהה כן כדי להוציא ממנו איזה דבר לטובתה, נאמנת נמי לן:

ד אם החופה היתה בדרך, והכלה באה לזמן המוגבל והחתן לא בא, יש מי שאומר, שאם התמהמה כדרכו יום או יומים ולא נתן ידיעה להכליה, בטלו הקודמים, מפני שהכלה טברה שביטל השידוך, וחלקו על זה דאינו כן, דוודאי היא יושבת ומצפה לביאתו ואומרת שנתהה איזה סיבה, אבל לא חתלה בביטול השידוך, ומי' אם ממתי ונצי' קמן מקל, וכן כמון נמשות פלמל נעמן י' יום, ולן נאמתי מיני' בלל, וס עמט פני' ונאמתי על צד ובי' משט פני' ק' פיס נמשות נמשל נעמן, ולל נעמט, ולפי' סל ממטמל נטלה לה, בלל נאמתי דוחף סל נעמט פני' ו

ממש להחופה, וכן אם לא בעלה מיד, היה החימוד עד שעת בעילה, ואי' יש מקום לומר, דלדין דקיייל כהר"ש, לא מהני כלל אם לא היתה החופה ממש ככלות הנקיים והביאה סמוך לחופה, ואם נמשך הזמן, צריכה עוד נקיים וטבילה חדשה מחדש ראייה דחומר:

י גלוח בא רכשו הרמ"א לומר דאינו כן, דבודאי לכתחלה יש לסמוך הטבילה סמוך לבעילה מצוה בכל מה דאפשר, כלומר לא מיבעיא סמוך להחופה אלא אפילו סמוך להבעילה, והיינו שלא המשך הבעילה רחוק מהחופה, אך ברעבד אין עיכוב בה, רק שתעשה בדיקה בכל יום עד הבעילה, וברעבד גם זה אינו מעכב, והמעט כמי' (מי') דאי אפשר להתמיך בזה יותר מבראייה וודאית. והנה בזמן הקדמון היה המנהג שטובלה בליל ד' והבעילה במוצאי שבת, וכיון דקשה לבטל המנהג, לכן סומכין על זה גם לכתחלה, אבל עכ"פ יותר מזה לא תמשך, ואם נמשך, תהיה זריזה עכ"פ לבידוק בכל יום, וכל מה שאפשר לתקוני מתקנין, אך גם זה ברעבד אינו מעכב מהמעט שנובאר, והה שכתב שהחתן ישאל מהכלה, אין המנהג כן אצלינו, וסומכין על השושבינים והשושבינות, והם מודיעים להחתן, כן כתבו האחרונים (מי' פד"ז):

יא כל דינים אלו הם כשהן מסולקות דמים, כמו קטנה, וכן זקנה, או מעוברת כשיצויי שתנשא כימי עוברת, כגון שנחעברה מזה החתן עצמו ובמחזור גרדשתו, אבל בחלה גדולה שצריכה מעיקר הדין הפסק טהרה פשיטא שצריכה מעיקר הדין הפסק טהרה ובריקה בכל יום כמי' בסמן קצ"ה (מי'). אמנם אפילו עומדת כימי טהרותה, צריכה נקיים מחדש כשגמרה להנשא כימי טהרותה, כפי הדינים שנובארו:

יב כשקבעו זמן הנשואין ליום פלוני, וספרה י' הנקיים, ואח"כ מפני איזה סיבה או מחלוקת נדחה זמן הנשואין על להבא, בטלו הנקיים נדחה זמן הנשואין על להבא, הנשואין, היה חימוד חדש וצריכה ד' נקיים, והסכימו הגדולים נצי' (מי') ופי' מקי' דהוה

להחמיך בכאן, ובכהאי גוונא לכריע ד' בבריקה אחת נמי' מין מקי' י':

ז כתב רבינו הבי' בסעיף ב', שבעת ימים הללו, מונים אותם משעה שהיא סומכת בנדחתה ומכילה עצמה לחופה, איצי שלא נתקדשה עדין, עכ"ל, וכתב רבינו הרמ"א, ויש לסמוך הטבילה סמוך לבעילה מצוה בכל מה דאפשר, והמנהג לטבול הכלה ליל ד' איצי' שלא הבעל קודם מוצאי שבת, אבל אין להחזיק הטבילה מן הבעילה יותר מזה, ואם לא תבעל במוצאי שבת, יש לה לברוק עצמה בכל יום עד בעילה מצוה. והדוקא לכתחלה, אבל ברעבד אין להחמיך אם בדקה רק פעם אחת חוץ ד' וכל חתן ישאל לכלה קודם שיצטע בה אם שמה ד' נקיים, עכ"ל. והדברים האלה צריכין כאור:

ח דהנה דעו של רבינו הבי' הוא מדברי הרשב"א בתורת הבית (פ"ט), וכבר כשעת הגמר ולא יותר, ולפי' היה מקום לומר, דאין אם גמרו שהחופה תהיה לזמן רב כמו אחר י"ב חודש, והוה או החימוד ולא יותר, ואי' צריכה רק או לשמור הנקיים, וסמוך לחופה אי', לזה קמ"ל דאינו כן אפילו לשיטתו, דחימוד לא היה אלא משעת ההכנה להחופה, ולא כעת הגבלת הזמן על זמן רחוק, דאז אין חימוד, וכי'ש לשיטת הרא"ש, נגד זה, גם לשיטת הרא"ש אין נפקי' בין נתקדשה ובין לא נתקדשה, ולא תימא דלשיטת הרא"ש צריך הנקיים דוקא אחרי הקדשתו, דאינו כן, וכי'ש לשיטת הרשב"א:

ט פירו' יש נפקי' גדולה בין הרשב"א להרא"ש, דלהרשב"א החימוד הוא רק כעת הגמר מההכנה להחופה ולא יותר, ולפי' אפילו נמשך עוד זמן עד החופה, כגון שגמרו ההכנה על שני שבועות יותר, מנה או חכיפ הנקיים ושוב אי' צריכה סמוך להחופה, וכל שכן אם לא בעלה חכיפ אחר החופה לית לן בה, ואילו לשיטת הרא"ש החימוד הוא בכל הזמן, ואדרבא כל שהזמן יותר סמוך לבה הוכמה יותר כמי' (מי') ואי' צריך דוקא הנקיים סמוך

יז כשקבעו זמן הנשואין ליום פלוני, וספרה י' הנקיים, ואח"כ מפני איזה סיבה או מחלוקת נדחה זמן הנשואין על להבא, בטלו הנקיים נדחה זמן הנשואין על להבא, הנשואין, היה חימוד חדש וצריכה ד' נקיים, והסכימו הגדולים נצי' (מי') ופי' מקי' דהוה

יח כשקבעו זמן הנשואין ליום פלוני, וספרה י' הנקיים, ואח"כ מפני איזה סיבה או מחלוקת נדחה זמן הנשואין על להבא, בטלו הנקיים נדחה זמן הנשואין על להבא, הנשואין, היה חימוד חדש וצריכה ד' נקיים, והסכימו הגדולים נצי' (מי') ופי' מקי' דהוה

יט כשקבעו זמן הנשואין ליום פלוני, וספרה י' הנקיים, ואח"כ מפני איזה סיבה או מחלוקת נדחה זמן הנשואין על להבא, בטלו הנקיים נדחה זמן הנשואין על להבא, הנשואין, היה חימוד חדש וצריכה ד' נקיים, והסכימו הגדולים נצי' (מי') ופי' מקי' דהוה

כ כשקבעו זמן הנשואין ליום פלוני, וספרה י' הנקיים, ואח"כ מפני איזה סיבה או מחלוקת נדחה זמן הנשואין על להבא, בטלו הנקיים נדחה זמן הנשואין על להבא, הנשואין, היה חימוד חדש וצריכה ד' נקיים, והסכימו הגדולים נצי' (מי') ופי' מקי' דהוה

כא כשקבעו זמן הנשואין ליום פלוני, וספרה י' הנקיים, ואח"כ מפני איזה סיבה או מחלוקת נדחה זמן הנשואין על להבא, בטלו הנקיים נדחה זמן הנשואין על להבא, הנשואין, היה חימוד חדש וצריכה ד' נקיים, והסכימו הגדולים נצי' (מי') ופי' מקי' דהוה

כב כשקבעו זמן הנשואין ליום פלוני, וספרה י' הנקיים, ואח"כ מפני איזה סיבה או מחלוקת נדחה זמן הנשואין על להבא, בטלו הנקיים נדחה זמן הנשואין על להבא, הנשואין, היה חימוד חדש וצריכה ד' נקיים, והסכימו הגדולים נצי' (מי') ופי' מקי' דהוה